

Hiv. szám: 5/212-40/2019.

(Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály)

ELŐTERJESZTÉS

az Egyesített Szociális Intézmény szakmai programjának **Jóváhagyásáról, szakmai**
munkájának értékeléséről és törvényességi ellenőrzéséről

Jóváhagyott előterjesztés

2019 MÁRC 1 1.

Átvette:

Tisztelt Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92/B. § (1) bekezdés b)-d) pontjai a fenntartó feladatkörébe utalják a szociális intézmények beszámoltatását, a szakmai program elfogadását és az intézmény működése törvényességének ellenőrzését. Kerületünkben a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. §-a ezt a hatáskört a Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottsághoz telepítette.

Az Egyesített Szociális Intézmény (továbbiakban: ESZI) igazgatója elkészítette az intézmény 2018. évi szakmai munkájáról a beszámolót (1. melléklet), és a Szakmai Programhoz igazodó 2019. évi feladatok munkatervét (2. melléklet).

Tájékoztatom a tisztelt Bizottságot, hogy az elmúlt évben az ESZI-ben a **Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóság** a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény (a továbbiakban: 2018. évi Kvtv.) 2. melléklet III. 3. a) Család-és Gyermejjóléti Szolgálat és b) Család-és Gyermejjóléti Központ jogcímei alapján igényelt, a 2018. évi Kvtv. IX. fejezetéből származó támogatásai évközi módosításának megalapozottságát felülvizsgálta. Ennek során az évközi módosításban foglalt adatokhoz képest eltérést nem állapított meg, ezért eljárás megindítására nem került sor.

2018. szeptember hónapban a **Magyar Államkincstár helyszíni ellenőrzést végzett**. A helyszíni ellenőrzés kitűzött célja annak megállapítása volt, hogy a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvényben (továbbiakban: 2017. évi Kvtv.) meghatározott – támogatások elszámolása az **Időskorúak nappali intézményi ellátása** jogcímen megalapozott-e, megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak. A helyszíni vizsgálatot végző ellenőrzési referensek megállapították, hogy a támogatások elszámolásai megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

A **Budapest, Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Osztályának Az Egyesített Szociális Intézmény működésének, gazdálkodásának rendszervizsgálatáról** készült **belsőellenőrzési jelentésének** megállapításaira, javaslataira **intézkedési terv** készült, melynek végrehajtása, különös tekintettel a Munkamegosztási Megállapodás módosítására - a GMK és az ESZI közötti tényleges feladatmegosztásról - folyamatban van.

A Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály intézményi referense 2018. december hónapban ellenőrizte az intézmény működésének törvényességét (3. melléklet).

A törvényességi ellenőrzés megállapításai:

- Az ESZI tevékenysége az értékelési időszakban megfelel a működési engedély, illetve a hivatkozott jogszabályok előírásainak.
- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapdokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyek érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, a vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.
- Az ESZI intézményegységeinek munkatársai a helyi szociális ellátórendszerben nélkülözhetetlen szerepet töltenek be. Az általuk végzett professzionális szakmai munkával hozzájárulnak a kerületben élők szociális problémáinak enyhítéséhez, lehetővé teszik a folyamatosan változó jogszabályi környezetben a szociális feladatok eredményes ellátását.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI telephelyeivel ellátja a vonatkozó jogszabályban kötelezően előírt, valamint az önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások minden érintett számára elérhetők. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Kérem, hogy a tisztelt Bizottság a beszámolót és a szakmai programot vitassa meg, értékelje az Egyesített Szociális Intézmény működésének törvényességét a mellékelt ellenőrzési anyag alapján, és fogadja el a határozati javaslatokat.

Budapest, 2019. március 8.

Tisztelettel,

Németh Angéla
polgármester

1. **Témafelelős:** Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály

2. Mellékletek:

1. az ESZI igazgatójának szakmai beszámolója,
2. az intézmény éves munkaterve,
3. a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály törvényességi ellenőrzéséről készült összefoglaló.

3. **Jegyzői láttamozás:** 2019. március „22.”

Aláírás:.....

4. **Háttéranyag** a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztályon található.

5. **Meghívandók:** Gráczer Irma igazgató

Határozati javaslatok:

A Bizottság úgy dönt, hogy

(1) a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye szakmai munkájának eredményességét az igazgató 2018. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolója alapján megfelelőnek értékeli.

Határidő: 2019. március 20.

Felelős: polgármester

(2) jóváhagyja a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye igazgatója által készített szakmai programot, az ahhoz kapcsolódó 2019. évi munkatervet és annak ütemezését.

Határidő: 2019. március 20.

Felelős: polgármester

(3) a felügyeleti törvényességi ellenőrzés alapján megállapítja, hogy a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően látja el tevékenységét, működése törvényes.

Határidő: 2019. március 20.

Felelős: polgármester

Jogszabályi hivatkozások:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bek. b)-d) pontjai,
- a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. § (1) bek.

A határozatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Képviselői Csoportnak
leadva:
2019 MÁRC 6
Átvette:

Örvényességi
felülvizsgálatra érkezett:.....

2019 MÁRC 06.hó-n

Egyesített Szociális Intézmény

1157 Budapest, Árendás köz 4-6.

www.eszixv.hu

facebook.com/eszixv

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család- és Gyermejjóléti Központ

Szakmai Beszámoló

2018. év

Az **Egyesített Szociális Intézmény** Szakmai Programja módosításra került az Alapító Okirat változásainak és a jogszabályok változásainak megfelelően, valamint megtörtént 2021-ig a megvalósítási időszak meghosszabbítása is. Az egyik legfontosabb szempont az átdolgozás során az adatvédelmi, adatkezelési (GDPR) előírásoknak való megfelelés volt.

Főbb külső ellenőrzések

- **Február:** A Budapest Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal **Belső Ellenőrzési Osztálya** tartott rendszerellenőrzést az ESZI működésének, gazdálkodásának tárgyában. A vizsgálat után a jóváhagyott intézkedési terv végrehajtása folyamatban van.
- **Szeptember:** a **Magyar Államkincstár** ellenőrizte és megfelelőnek találta az időskorúak nappali intézményi ellátása területét, miszerint a támogatások elszámolása megalapozott és a jogszabályi előírásoknak megfelelő volt.

Az ESZI 2018. évi főbb szakmai eseményei
Család- és Gyermekjóléti Központ: <ul style="list-style-type: none"> • Az óvodai, iskolai szociális munka bevezetése, engedélyezett álláshelyek (8) növelése. • Nappali Melegedő szolgáltatásfejlesztése (heti 70 órás nyitvatartás).
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona: <ul style="list-style-type: none"> • A fejlesztő foglalkoztatás új struktúrájának kialakítása.
Fejlesztő Gondozó Központ: <ul style="list-style-type: none"> • Új terápiás módszer bevezetése, terápiás eszközpark fejlesztése. • Jószolgálat-díj elnyerése.
Területi Gondozás: <ul style="list-style-type: none"> • Önkéntes program bevezetése a házi segítségnyújtáshoz kapcsolódóan.
Humán erőforrás fejlesztése: egységekre szabott szervezetfejlesztési, csapatépítő programok megvalósítása.
Intézményekkel, civil szervezetekkel való együttműködés fejlesztése, hálózatépítés.
A „Budapest XV. ker. Rákospalota Városrehabilitációja” című, VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú pályázati program előkészítése.

1. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2019

Munkaügyi jellemzők

Tavaly az **engedélyezett álláshelyek** száma az Egyesített Szociális Intézményben **158** volt. Ebből a létszámból 2018. december 31-én összesen 23 álláshely volt betöltetlen, 12 fő GYED-en, GYES-en vagy GYET-en lévő munkavállaló volt.

<i>Az álláshelyek megoszlása</i>		
<i>Egység/telephely megnevezése</i>	<i>Álláshely</i>	<i>Munkakör</i>
ESZI Központ	7	igazgató, munkaügyi ügyintéző, pénztáros/gazdasági ügyintéző, pénzügyi ügyintéző, gépkocsivezető, technikai dolgozó
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO)	17 + 1 (pályázat terhére)	egységvezető, pszichológus, gondozó, segítő, terápiás munkatárs, technikai dolgozó
Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)	23,5	egységvezető, asszisztens, gondozó, konduktor, segítő, terápiás munkatárs, technikai dolgozó
Gondozó Ház	8	szociális munkatárs, gondozó, terápiás munkatárs, technikai dolgozó
Házi Gondozó Szolgálat	28,75	egységvezető, gondozó, asszisztens, szociális munkatárs, terápiás munkatárs
Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat	12,75	nappali ellátásért felelős, gondozó, segítő, szociális munkatárs, terápiás munkatárs, technikai dolgozó
„FIÓKA” Család- és Gyermekjóléti Központ	21	esetmenedzser, tanácsadó, óvodai és iskolai szociális segítő, technikai dolgozó

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ	28	egységvezető, családsegítő, tanácsadó, szociális asszisztens, pszichológus
Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)	4	családsegítő, szociális asszisztens
Nappali Melegedő	3	segítő, szociális munkatárs
Utcai Gondozó Szolgálat	4	szociális munkatárs, segítő

2. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2019

Az ESZI-ben tavaly **30 fő** közalkalmazotti jogviszonya szűnt meg és **27 fővel** kötött az ESZI új közalkalmazotti munkaviszonyra szóló szerződést. Betegszabadság miatt **774 napot**, táppénz és gyermekápolási táppénz miatt **1042 napot** hiányoztak a munkatársak. GYES-en havi átlagban 12 fő, tartós táppénzen 7 fő volt. 2018. január 01 - december 31-e között teljesített túlórák száma **3.032,39 óra** volt, ebből a hétfélig ügyelet **2.107,83 óra** volt.

Az ESZI egyes munkaügyi jellemzői			
Munkaügyi adat neve	2016. év	2017. év	2018. év
Közalkalmazotti jogviszony megszűnése (fő)	27	28	30
Közalkalmazotti jogviszony keletkezése (fő)	26	28	27
Betegszabadság (nap)	759	641	774
Táppénz (nap)	1.094	860	1042
Túlóra (óra)	2.113	1.983	3.032,39
Hétfélig ügyeleti idő (óra)	2.013	1.911	2.107,83

3. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2019

Felsőfokú állami iskolai végzettsége **59 főnek** van. Szakmai felsőfokú képesítése **34 főnek** van, középfokú képesítéssel **44 fő** rendelkezik. 21 főnek nincs szakképesítése, ők általában képesítést nem igénylő munkakörben vannak foglalkoztatva. 2018-ben 5 fő járt iskolarendszerű képzésbe. 2018. július 1-jén új szociális továbbképzési rendszer indult, a továbbképzési (pontoszerzési) időszak újratekintődött és 6 évről 4 évre csökkent. A képzésekre az érintett munkavállalók az SZGYF honlapján regisztráltak.

Az ESZI munkavállalóinak képesítési, szakképzettségi, képzési jellemzői			
Végzettség, képzés neve	2016. év	2017. év	2018. év
Felsőfokú végzettség (fő)	71,5	70,5	59
Szakmai felsőfokú szakképesítés (fő)	22,75	23	34
Középfokú szakképesítés (fő)	45,25	46,25	44
Nincs szakképesítése (fő)	10,5	10,25	21
Iskolarendszeren belüli továbbképzésen való részvétel (fő)	2	3	5
Kötelező szakmai továbbképzési időszak lezárása (fő)	17	9	-

4. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2019

Bér típusa	2016. év	2017. év	2018. év
Minimálbéren alkalmazottak száma (fő)	11	11	11
Garantált bérminimumi bérkiegészítésben részesülők száma (fő)	95	126	135

5. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2019

Az ESZI-ben minimálbért (138.000 Ft) kereső közalkalmazott **11 fő** volt. A szakképzetteknek járó minimálbér (180.500 Ft) eléréséhez **135 fő** kapott bérkiegészítést. Munkáltatói döntésen alapuló illetménye **46 főnek** volt. Az ÉNO-ban a Szociális foglalkoztatásban munkát végzők minimálbéren voltak foglalkoztatva.

Területi Gondozás

Területi Gondozás főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás neve	2016. év	2017. év	2018. év
Étkeztetés (fő)	370	367	411
Házi segítségnyújtás (fő)	146	146	218
Gyógytorna (alkalom)	635	629	592
Gondozó Ház (fő)	24	26	22
Időseket Segítő Szolgálat (fő)	295	306	389
Környezettanulmány végzése (alkalom)	138	109	85

6. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2019

Étkeztetés

Az étkeztetést a **Területi Gondozás** három módon biztosítja:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel,
- házhozszállítással.

Az étkezést igénybe vevők száma az előző évhez képest több mint 10%-kal megemelkedett és ütemesen növekszik az igény a házhozszállításra. A helyben fogyasztók vagy az ételt saját **maguk által elvitt** kliensek létszáma **121 fő**, a **lakásra kiszállított** étkeztetésben részesülők létszáma **290 fő** volt az elmúlt esztendőben. A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) ök. helyi rendelet 8. §-a alapján ingyenes étkeztetésben azok is részesülhettek, akik a Család- és Gyermekjóléti Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint, bár jövedelemmel rendelkeztek, de önmaguk, illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem voltak képesek gondoskodni. Így 12 hónapon belül 2 hónapig lehet igénybe venni az étkeztetést, amely időtartam legfeljebb 1 alkalommal - a polgármester által lefolytatott jövedelem vizsgálatot követően - hosszabbítható meg további 2 hónappal. A 2018. évben **124** ellátott kapott a Területi Gondozástól támogató javaslattal ebédet.

Az ebéd házhoz szállítása gépkocsival történik, közvetlenül a főzőkonyháról. Az igénybe vevők menürendszer alapján saját maguknak választják ki az ebédet. Lehetőség van cukorbeteg és epekímélő diétás étkezésre is. A klubok (havi váltásban) 8-12-óraig hétfőig is nyitva tartanak, így biztosítva az ebéd elvitelét. Az elmúlt év egy részének jellemzője volt továbbra is, hogy a szolgáltató által főzött és kiszállított ételek megszokása és elfogadása jelentős problémát okozott az étkeztetésben részesülők körében.

Területi Gondozás - Étkeztetés lemondásának oka, 2018. év					
Étkeztetés típusa	Saját kérésére	Bentlakásos intézménybe kerülés	elhalálozás	egyéb okok (eü. állapot)	A Területi Gondozás kezdeményezésére (a támogató javaslat szerinti határozott idő lejárt)
elvitel	37	0	2	0	36
házhozszállítás	61	17	21	0	25
helyben étkezés	0	0	0	2	2
Összesen	98	17	23	2	63

7. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2019

Közösségi étkeztetés

A Pajtás Étterem ad helyet az ún. közösségi étkezésnek, amely kedvezményes térítés ellenében nyújt ebédelési lehetőséget. Az étterem minden hétköznap 11 órától 15 óráig tart nyitva. Két menüből lehet választani, amit helyben elfogyasztanak, vagy az ingyen biztosított dobozokban elvisznek. Lehetőség van minden hétfőn és kedden a napi, heti, vagy havi ebéd-befizetésre. 2018-ban új igénybe vevőként **325 fő** kerületi lakos regisztrált a Pajtás Étteremben, összesen **2.333 fő** vette igénybe az étkezést, **15.436 adag** fogyott el. A közösségi étkezésben az előző évhez (11.868 adag) képest megnövekedett az eladott adagszám. A betérők létszámának növekedése érdekében az Életképek kerületi újságban és szórólapok segítségével is reklámozzuk a közösségi étkezést. Az étkezés minőségének javítására folyamatos egyeztetéseket folytatunk a konyhával.

Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A tavaszi, őszi és téli tanítási szünetben a kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetése is a Pajtás étteremben valósult meg. A nyári szünidei gyermekétkeztetést a Pajtás étteremben és az Arany János utcai Időseket Segítő Szolgálatban biztosították munkatársaink.

Házi segítségnyújtás

Saját lakókörnyezetükben, területi gondozók segítségével biztosítja a Területi Gondozás az önálló életvitel fenntartását azok számára, akik szociálisan rászorultak, vagy akiknek egészségi állapota ezt indokolja. A gyógytornát **592 alkalommal** vették igénybe. 2016. januártól a szociális segítség és a személyi gondozás keretébe tartozó tevékenységek elváltak egymástól. Tavaly **218 fő** vette igénybe a **házi segítségnyújtást**, ebből **9 fő** szociális segítségben részesült. Összesen 80 fő került ki a rendszerből (pl. elhalálozás, bentlakásos intézménybe kerülés vagy a kerületből történő elköltözés) és **82 új igénylő** került be az ellátásba.

2018-ban a Levendula 60+ keretében elindult házi segítségnyújtáshoz kapcsolódóan az **Önkéntes program**, melynek célja az aktív nyugdíjasok bevonása az otthonukban élő idős emberek támogatására a szociális segítségen keresztül:

- közös kulturális és/vagy szabadidős programok,
- közös séta, kísérés,
- társasjáték, felolvasás, beszélgetés,
- kisebb házkörűli közös tevékenységek (kertészkedés).

Összesen **6 fő** önkéntes kezdte meg a munkáját, akik **93 alkalommal** látogattak meg idős ellátottat az otthonukban.

Gondozó Ház

A Gondozó Ház az újpalotai Nyugdíjsház épületében található, ahol három lakrészben végzik a gondozási feladatokat. Az átmeneti otthonban olyan 18. életévüket betöltött kerületi lakosok elhelyezése biztosítható, akik önmagukról átmenetileg nem képesek gondoskodni. Az ellátásnak feltétele, hogy az igénylő részben önálló legyen, ne igényeljen állandó egészségügyi ellátást, mivel ennek feltételei nem adóttak. Ez az átmeneti ellátási forma egy évig vehető igénybe, de indokolt esetben további egy évvel meghosszabbítható. Az elmúlt év folyamán összesen **22 fő** vette igénybe az átmeneti otthoni szolgáltatást, közülük 11 fő került ki a gondozásból.

Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat

A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ez a gondozási forma elsősorban azoknak való, akik megőrizték jár- és tájékozódó képességüket, el tudnak járni a nappali intézményünkbe és onnan haza. Az idősök nappali ellátása az ellátottak számára fontos napi programot jelent, segít az elszigetelődés megelőzésében, lehetőséget nyújt társas kapcsolatok kialakítására. Nyílt napokat is szerveztek a klubok különböző szabadidős programok lehetőségével. 2018-ban a **nappali ellátásban** részesülők létszáma **389 fő** volt, ebből 12 fő vette igénybe a helyben

étkezést. A tavalyi évben emelkedés látható az ellátotti létszámban, azonban az intézményben töltött jelenlét kevesebb alkalmat mutat, mint az azt megelőző években. 2017-ben 29.779 ellátást rögzítettünk, míg 2018-ban ez **27.674 alkalomra** csökkent. Ennek általános oka, hogy az ellátottak életkora megemelkedett, egészségi állapotuk romlott, így kevesebb alkalommal tudtak aktívan részt venni a Szolgáltatok programjain. Összesen **14 fő** vette igénybe a **demens betegek nappali ellátását**. Az év folyamán kikerülők létszáma 12 volt. Az ellátottak közül 2 fő férfi és 12 fő nő volt. A napi tevékenységek közé tartoznak a mozgásos foglalkozások, a torna, séta, a finommotorika fejlesztése, kreatív tevékenységek, éneklés, memóriafejlesztés. Az ünnepeket a Kontyfa utcában működő kétféle nappali ellátás közösen szervezi, rendszerint együtt ünnepelnek.

Egyéb szakmai tevékenység:

- 2018-ban **85 alkalommal** készítették a munkatársak **környezettanulmányt** az ápolási díjak elbírálása, felülvizsgálata során a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály felkérésére.

A munkatársak több kerületi program, rendezvény megszervezésében, lebonyolításában közreműködtek:

- **Alzheimer Café:** minden hónap utolsó csütörtökén 17-19 óra között, összesen 8 alkalommal, a Pajtás Étteremben kerültek megrendezésre az összejövetelek. Szoros volt az együttműködés az Újpalotai Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársai által vezetett hozzátartozói csoporttal. Az átlagos látogatottság 25-40 fő között volt.
- **Generációk Farsangja:** a kerületi nyugdíjas csoportok fellépésével, kb. 100 fő részvételével a Csokonai Művelődési Ház adott otthont a rendezvénynek.
- Az **Add a kezed! Bűnmegelőzési program** 2018-ban is folytatódott. Az Időseket Segítő Szolgálat és az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat nappali ellátásának igénybe vevői bűnmegelőzési témával foglalkozó előadásokat hallgattak.
- **Kihívás Napja - Sportolj nagy!** c. program májusban a Budai II László Stadionban zajlott. Rengeteg sportprogram volt pl. zenés reggeli torna közösen az óvodásokkal, játékos vetélkedő, meridián torna, pingpongverseny, ülő gyógytorna, Etká-jóga, amit a résztvevők kipróbálhattak.
- **Kassai kirándulás:** Kassa, a XV. kerület testvérvárosa vendégül látta a kerületi idősek klubjainak csoportját. A kétnapos program keretén belül városnézésre és az idősekkel foglalkozó intézmények látogatására és közös kulturális programra is sor került.
- **Kirándulás Gödöllőre és Domony völgybe:** 110 fő vett részt a programon.
- **Demencia szimuláló workshop:** megtapasztalhatták a jelenlévők, hogy milyen demenciával élni. Az egynapos, interaktív programon gondozók, családtagok, érdeklődők vettek részt.
- **Alzheimer Cafék Országos Találkozója:** a rendezvény azokra a kezdeményezésekre hívta fel a figyelmet, amelyek egyrészt segítséget jelentenek a betegségben érintetteknek és gondozóiknak, másrészt közösségi megoldásokat is kínálhatnak egy jövőbeni demencia-stratégia elkészítése során.
- **Alzheimer Világnap:** szeptemberben kerültek megszervezésre előadások, műhelyek a demencia témájában, valamint egy közös, látványos sétával ahhoz az országos kezdeményezéshez csatlakozott a XV. kerület, amely a demenciával élők helyzetére hívja fel a figyelmet.
- **Levendula Nap testi, lelki és szellemi egészségünk megőrzéséért:** a Csokonai Művelődési Házban találkoztak a nyugdíjas klubok, szervezetek tagjai, ahol az alternatív gyógymódokkal, új egészségmegőrző technikákkal, módszerekkel ismerkedtek meg.

- Az **Életképek** kerületi újságban megjelenő **60+ mellékletben** tavaly is rendszeresen jelentek meg információk a Területi Gondozás tevékenységéről.
- Az **ESZI honlapján** folyamatosan elérhetőek a Területi Gondozás szolgáltatásairól az információk és egyéb hasznos tanácsok az idősekkel végzett szociális munkáról.
- A **VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú pályázati program** előkészítése.

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Szolgáltatási formák: 2018-ban a 250 munkanapból **246 munkanapon** nyújtott folyamatos ellátást **2460 órában**, a kerületben élő közép fokú értelmi fogyatékkal élő felnőttek számára. Az ellátásban, az elmúlt évekhez hasonlóan két szolgáltatási forma valósult meg: **nappali ellátás és fejlesztő foglalkoztatás. Fejlesztő foglalkoztatásban 24 fő** részesült, ebből **4 fő Mt. szerinti** határozott idejű munkaviszonyban, **20 fő fejlesztési jogviszonyban** volt foglalkoztatva.

Az egészség kihasználtsága: A nappali ellátást naponta igénybe vevők száma alapján megállapítható, hogy az ÉNO **kihasználtsága 73%-os** volt. A viszonylag alacsonyabb kihasználtság abból adódott, hogy az év során **3 fő** került bentlakásos intézményi ellátásba, valamint az igénybe vevők távolmaradása leginkább a gyakori családi programok miatt volt jellemző. Az egészségi állapot megőrzése a családnak és az intézménynek közös érdeke. A prevenció érdekében végzett munka, a szűrővizsgálatokon való részvétel megszervezése, az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés segítése, az üzemorvosi jelenlét eredményezi, hogy a betegségből adódó hiányzások száma elenyésző, csupán néhány százalék volt.

Ellátotti létszám: A nappali ellátásban **35 fő** részesült, **3 fő** intézményi jogviszonya szűnt meg. Az igénybe vevők **átlag életkora 37,6 év**. Az ellátási igényüket jelzőkről várólista készült, a **várakozók száma** december 31-én **14 fő** volt. Az alternatív szolgáltatást - a **Befogadó csoportot** - **3 fő** vette igénybe az év során. A szülőkkel a hatékony kapcsolattartást a rendszeresen megtartott **szülői értekezlet** biztosította.

A dolgozók mentálhigiénés egészségének megőrzése, szakmai képzések: A magas színvonalú szakmai munka érdekében kiemelkedően fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. A fogyatékkal élők nappali ellátása multidiszciplináris megközelítést igényel, ennek érdekében havonta **szakmai team** megbeszéléseket tartottak, valamint többnapos szervezeti szupervízió, szervezetfejlesztésen vettek részt a munkatársak. Június elején házigazdái voltak az Árendás köz kertjében megrendezett ESZI intézményi csapatépítő délutánnak. Több **szakmai konferencián** is képviseltette magát az ÉNO, elsősorban a **támogatott lakhatás** témakörben. Az ÉNO helyet adott a **Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság** által szervezett, a fogyatékosok nappali ellátását érintő szakmai napnak, amelyen a szakemberek a szolgáltatások szolgáltatáselemeket monitorozták. Az elmúlt évben **2 fő** vett részt **kreditpontos szakmai továbbképzésen**.

Nyilvántartási és jogszabályi kötelezettségek: A munkatársak az elmúlt évben is naprakészen vezették a nappali ellátás és a foglalkoztatás kötelezően vezetendő dokumentációját. A szakmai team átdolgozta a Szakmai Programot, aktualizálta a nyújtott szolgáltatási elemeket. Megtörtént a kliensek munkapszichológusi felülvizsgálata, az egyéni gondozási tervek és az egyéni foglalkoztatási tervek éves értékelése. Felülvizsgálták a megállapodásokat, munkaszerződéseket, jövedelem nyilatkozatokat, személyi adatokban bekövetkező változásokat, gyógyszer lapokat, valamint a hozzájáruló nyilatkozatokat a médiatartalmak megjelentetése tekintetében.

Gvógypedagógiai fejlesztéseket biztosítottak egyéni és kiscsoportos formában. A törvényi előírás szerinti feladatok ellátása mellett működtették a Befogadó csoportot. Teljesítették a Munkatervükben rögzített feladatokat. Szocioterápiás csoportjukban személyre szabottan,

fizikai, pszichés és mentális állapotuknak megfelelően fejlesztési lehetőséget biztosítottak klienseik számára. A munkára alkalmas igénybe vevőket felkészítették a munkavállalásra.

Terápiás értékű művészeti nevelés: Az igénybe vevők személyiségfejlesztését, képességeik kibontakoztatását, lelki egészségük megőrzését, önkifejezési képességük megtalálását szolgálja a professzionális művészeti nevelés, ami a fejlesztő munka meghatározó módszere. Az eredményes fejlesztés csak szakképzett, speciális területen nagy gyakorlattal rendelkező tanárok irányításával valósulhat meg. A **Figura táncsoport** koreografálását és szakmai munkáját, valamint a **Más-kép műhely** vezetését külsős megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkatársak látták el. A **Kerámia műhelyben** a foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek szakmai alapismereteinek oktatása, szintén külsős szakember bevonását tette szükségessé.

Főbb szakmai programok

Szabadidős, művészeti és sport programok, amelyeken az ÉNO csoportjai részt vettek:

- A **Magyar Speciális Olimpiai Szövetség:** 2 alkalommal szerepeltek a szövetség által szervezett labdarúgó tornán, Pilismaróton. Havonta **sportnapot** szerveztek. Heti rendszerességgel edzettek labdarúgás, tollaslabda, néptánc és társastánc tartalommal.
- Népszerűsítették a **kerékpáros közlekedést**.
- Februárban a Madách Színházban megnézték az **ÉN, József Attila** című színdarabot, előkészítve az **Esélyegyenlőségi hét** műhelymunkáját.
- Hagyományosan a **Csomópont** tehetséggondozó program fiataljaival közösen ünnepelték a **farsangot**.
- Márciusban **tehetséggondozó alkotótábort szerveztek Tatán**, néptánc, vizuális nevelés és fotózás témakörben.
- Esélyegyenlőségi hét keretében **12 fő művészetterápiás műhelymunkán** vett részt 6 napon át **Egerben**.
- **Az egri „Játszva látszom” Esélyegyenlőségi Fesztiválon** társastánccal és drámapedagógiai helyzetgyakorlatokkal léptek fel.
- Tavasszal **Parlament látogatásra** mentek.
- Műsorral ünnepelték a **költészet napját**, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Zsókaúti utcai könyvtárban.
- **50 éves ellátottak** születésnapját **kerti partival ünnepelték**.
- Április közepén **társastánc táborban** tanultak új lépéseket és koreográfiákat a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület szervezésében, **Túrkevéren**.
- Májusban **rekreációs táborban** pihentek az ellátottak **Cserkeszőlőn**.
- A **Hangoló Zenekar** koncertet adott a „Fenyves Otthon” Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Fogyatékosok Otthonában, **Bánhalmán**.
- A **Más-kép műhely** kiállítása a Pajtás Étteremben és a **Hangoló zenekar** koncertje a Spirál ház előtti téren, május végén, a fővárosi kulturális fesztivált harangozta be.
- Hagyományosan, immár **VI. alkalommal** rendezték meg a **SpeciART** - fővárosi Speciális Kulturális Fesztivált az újpalotai Fő téren, a Csokonai Kulturális és Sportközpont közreműködésével, a XV. kerületi önkormányzat támogatásával és a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület szakmai irányításával. A fesztiválon **450 fő** fogyatékkal élő amatőr művész lépett fel. A rendezvény **látogatottsága** naponta **600 fő** volt.
- Táncsoportjaik felléptek a **Kerületi Táncszemlén**.
- Júliusban a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület által megrendezett **XXXII. Országos Kulturális Fesztiválon**. Székesfehérváron több táncsoport és a zenekar is fellépett. A **Más-kép műhely kiállítása** augusztusig várta látogatóit a Szent István Művelődési Házban.

- Nyáron heti rendszerességgel lehetett **strandolással** tölteni a szabadidőt.
- **Zöld tábort** szerveztek Zamárdiban.
- Tematikus **Művészeti Tábor** keretében 10 fiatal tanulhatott néptáncot Zamárdiban.
- A **filmes műhely** alkotói, az akadálymentesítés hiányosságairól készítettek egy rövidfilmet a Magyar Speciális Mozgókép Egyesület táborában **Tatán**.
- A művészeti csoportok felléptek a „**Nagyhát Feszt**”-en, **Balmazújvárosban**.
- Heti rendszerességgel **filmklubot** tartottak.
- Sikeresen szerepeltek a **Homokszobrász Fesztiválon, Zsirán**.
- Szeptemberben, az **Aranycipellők Fesztivál** nagydíját nyerte el a **Figura táncsoport**, Egerben.
- Ősszel **integrációs tábort** szerveztek **Pécsett**.
- A kerületi **Bowling Vándorkupa Bajnokságon** csapattal és egyéni versenyzőkkel indultak, fellépett a **Hangoló zenekar**.
- **Túratábor** Zengő környékén, Pécsváradon.
- A **IV. Speciális Filmszemlén** fellépett a **Figura táncsoport** a széki tánccal.
- Novemberben részt vettek a **Százszorszép Kulturális Fesztiválon**, Tatabányán. Táncosaik elnyerték a fesztivál fődíját, a zenekar különdíjban részesült.
- Néptáncosaik őszi továbbképzése Székesfehérváron, **tematikus tábori** keretek között történt.
- A **Mikulást** hagyományosan integrált formában, a **Budapesti Gépészeti SZC Bethlen Gábor Szakgimnáziummal** közösen ünnepelték.
- **Kirándulást** szerveztek a **Diósgyőri várba** és a **Mikulásvonatra**.
- Az **ÉNO** fennállásának **30. évfordulója** alkalmából programsorozatot szerveztek:
 - Nyílt nap és családi adventi délután
 - Születésnap Gála műsor
 - Más-kép műhely kiállítása
 - Adventi Koncert

Egyéb szakmai tevékenység

- Kiemelt feladat a **mozgásfejlesztés**: rendszeres gyógytorna foglalkozás, mindennapos testnevelés és séta, valamint szabadidős sportok, pl. tollaslabda és labdarúgó edzések, túrák, lovaglás, kerékpározás, néptánc és társastánc foglalkozások.
- **Kulturális élet**: Az igénybe vevők tavaly több alkalommal vettek részt tematikus városi sétákon, kiállításokon, mozi-, opera- és színházlátogatáson, sokszor a családtagjaikkal együtt. Az egyházi és nemzeti ünnepekhez kapcsolódva lehetőség volt múzeumpedagógiai foglalkozásokon is részt venni.
- A **közösségi szolgálat, önkéntes munka** során együttműködtek a Budapesti Gépészeti SZC Bethlen Gábor Szakgimnáziummal. Közösségi szolgálatát **4 fő** középiskolás töltötte az ÉNO-ban.
- Az elmúlt évekhez hasonlóan, szakmai tapasztalatcserére, intézménylátogatásra fogadtak hallgatókat a németországi Evangélikus Főiskoláról, **Darmstadtból**.
- A szülők önszerveződő mozgalmait támogatják. Negyedévente működik a **Szülőklub**. A szülőkkel való napi kapcsolattartás során az **egyéni esetkezelés** módszerét alkalmazzák.
- Rendszeres kapcsolatot tartanak az **érdekvédelmi szervezetekkel** és a kerületi **társintézményekkel**.

Együttműködés a civil szervezetekkel és az egyházzal

- A Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület (MSMME) szervezésében részvétel tanfolyamokon, különböző műhelymunkákon és alkotótáborokban, valamint szakmai rendezvényeken, mint pl. az Esélyegyenlőségi napok.
- A Magyar Speciális Mozgókép Egyesület által rendezett táborokban, filmszemléken, képzéseken vesznek részt az ÉNO-sok.
- A Magyar Speciális Olimpiai Szövetség sport eseményein való részvétel.
- A Boldog Salkaházi Sára Plébániával való együttműködés eredménye a már hagyományként megrendezésre kerülő **Adventi koncert**.
- A „Segítő vásárlás” program keretében vásárokon vettek részt.
- A Kézefogva Alapítvány érdekvédelmi, módszertani és képzési szolgáltatásait vették igénybe.
- A Down Alapítvánnyal szorosán együttműködnek, rendszeresen látogatják egymás rendezvényeit.
- ÉTA szakmai rendezvényeit, érdekvédelmi fórumait is rendszeresen látogatták.
- ÉFOÉSZ szülősegítő programjaira elirányították az érintett hozzátartozókat.

Hatékonyág növelése

- A kliensek egyedi igényeinek előtérbe helyezése érdekében figyelemmel kísérik a **komplex rehabilitációs vizsgálat** iránti igényeket. **Munkapszichológiai vizsgálatot végeztek el**, a Fejlesztő foglalkoztatás törvényi előírásai szerint. Segítik a **rokkant ellátás igénybevételére történő átállást** a rokkantsági járadék helyett.
- Működtetik a **Befogadó csoportot**.
- **Civil** kapcsolatok révén bővítették a kliensek választási lehetőségeit képességeik fejlesztésére és az érdekvédelemhez való hozzáféréshez. Segítették azon **szolgáltatásokhoz való hozzáférést**, mely a kliensek jövőkép tervezését, minőségi életvitelét hivatottak javítani.
- Társadalmi kirekesztődés megelőzése: Programjaik során törekedtek a **többségi társadalmi részvétel megteremtésére**, prioritást kapott az integrált programok szervezése. Több helyen tartottak érzékenyítő előadást, tréninget. Biztosították a sajtónyilvánosságot.

Foglalkoztatás

- A **Fejlesztő foglalkoztatás** során fejlesztési jogviszonyban 20 fő, határozott idejű munkaviszonyban 4 fő dolgozott az elmúlt évben. Összesen **24 fő** középfokban értelmileg akadályozott klienst foglalkoztattak. 2018-ban **11.099 feladatmutatóra** kaptak pályázati finanszírozást, ami **9.933.605 Ft támogatást** jelentett a foglalkoztatás számára. A ténylegesen **teljesített feladatmutatójuk 20.144** volt. A foglalkoztatás során előállított termékekből származó **bevétel bruttó 214.000 Ft** volt. Az összeg teljes egészében a foglalkoztatás működtetésére, és alapanyag vásárlására fordítódott.
- **Együttműködések** a foglalkoztatás és az értékesítés tekintetében: Evangélikus Egyház, Palota-15 Nonprofit Kft., Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola, László Gyula Gimnázium és Általános Iskola, Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola, Újpalotai Vásárcsarnok, Segítő Vásárlás program, Ferencvárosi Úrhölgyek Polgári Egyesülete, Salva Vita Alapítvány.

Kapcsolat a képző intézményekkel

- Terepintézménye az **ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karnak** és több szociális munkás képzést biztosító intézménynek. Az elmúlt év során **2 fő hallgató** teljesítette náluk gyakorlatát.
- A szociális munkás és a szociális ápoló-gondozó **szakképzésekből 2 fő hallgatót** fogadtak összefüggő **szakmai gyakorlatra**.

Pályázatok

- Az MSMME partnerként a **Nemzeti Tehetség Program** keretében második éve mozgásterápiás és táncterápiás fejlesztésben részesültek a kliensek, továbbá 3 tematikus táborban vettek részt térítésmentesen, néptánc témakörben.
- Az ÉNO munkatársai folyamatosan figyelemmel kísérik és **segítik klienseik pályázati** lehetőségeit. Az **Erzsébet program** keretében **több család** nyaralhatott sérült gyermekével.
- A **VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú pályázati program** előkészítéseként, a támogatott lakhatás témakörben kirándulást szerveztek szakemberek, hozzátartozók és a kliensek számára Kalocsára, ahol a Szociális Szakellátási Központ támogatott lakhatás szolgáltatásait nézték meg.

Fejlesztő Gondozó Központ

A **Fejlesztő Gondozó Központ** súlyosan, halmozottan sérült gyermekek és fiatal felnőttek, illetve felnőttek **nappali ellátását** biztosítja, mint szociális alapszolgáltatást. Továbbá a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola számára telephelyként helyet ad a **fejlesztő nevelés-oktatási feladat** ellátására. Korcsoportok szerinti bontásban, két tanköteles korúak csoportja és négy felnőtt csoport működik a FENO-ban.

Fejlesztő Gondozó Központ Igénybe vevők lakóhely szerinti megoszlása (fő) 2018. év	
Település neve	Igénybe vevők száma
Csörög	1
Dunakeszi	1
Órbottyán	1
Bp. IV. kerület	5
Bp. VII. kerület	1
Bp. X. kerület	2
Bp. XIII. kerület	2
Bp. XIV. kerület	3
Bp. XV. kerület	16
Bp. XIX. kerület	1
Bp. XVI. kerület	3
Összesen	36

8. táblázat, forrás: FENO, 2019

Ellátotti létszám, kihasználtság: 2018-ban 36 férőhelyen **36 fő** ellátását végezte az intézmény, 251 munkanapból **244 napon** nyújtott szolgáltatást, az éves forgalom **6.235 alkalom** volt összesen. Az ellátási évben intézményi jogviszony létesült 2 fővel, intézményi jogviszonya megszűnt 2 főnek. Az ellátottak **átlag életkora 27 év**. Az ellátási igényüket jelzők alapján összeállított **várólista** december 31-én **8 fő** volt. Fogyatékosok **nappali ellátásában** és **fejlesztő nevelés-oktatásban** résztvevők (6-23 éves korig) létszáma **11 fő** volt. Fogyatékosok **nappali ellátásában** résztvevők (23 éves kortól) létszáma **25 fő** volt.

Az intézmény folyamatosan kapcsolatot tartott a gyermekek, fiatalok, felnőttek lakóhelye szerinti illetékes önkormányzatokkal, jelenleg a fővárosi kerületek közül a IV., XIII., XIX. kerülettel van együttműködési megállapodása a XV. kerületnek.

Kapcsolattartás formái:

- beszámolók küldése az illetékes önkormányzatok felé az intézmény munkájáról és az adott ellátott fejlesztő neveléséről,
- meghívás az intézmény programjaira,
- személyes kapcsolattartás a szülőkkel, egyeztetés a hivatali ügyintézőkkel.

Oktatási feladatellátás, pedagógiai szakmai tevékenység

Az intézményben **két ágazathoz** tartozó kollégák dolgoztak együtt (Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola: 4 fő). Az Iskola szakember ellátottsága az év második felére jelentősen lecsökkent, amit a későbbiekben sem sikerült megoldani. Ez alapvetően befolyásolta a tanköteles fiatalok egyéni terápiákhoz való hozzájutásának lehetőségét, illetve mindennapi plusz szervezési feladatokat terhelt a szociális részre. Váratlan helyzetben azonnali vezetői döntést az oktatási csoportokban is csak a FENO egységvezetője tudott hozni. Ez a munkaszervezési mód elfogadottá vált úgy az oktatási intézmény munkavállalói részéről, mint a szociális terület dolgozói körében.

Nappali ellátás

Alkalmazkodva a szakmai program célkitűzéseire (élettérvezés) és a dolgozói team sajátosságaihoz (kiegész megelőzése, rugalmasság megtartása, sokoldalú, naprakész információ csere aktív alkalmazása) a négy felnőtt csoport szakember gárdája és szolgáltatást igénybe vevői köre a csoportösszetétel tekintetében jelentősen megváltozott az év második felében. Az előre átgondolt, jól megszervezett módosítások a szolgáltatást igénybe vevőket nem terheltek meg jelentősen, de a szakemberek munkáját pozitívan befolyásolták. A foglalkozások menetét az életkori sajátosságokhoz, az egyéni képességekhez igazodva tervezték és valósították meg. Nagy hangsúlyt fektettek a szinten tartás megvalósítására, a családokkal közösen megbeszélve az esetleges készségromlás okait, várható következményeit, illetve az azokra adható válaszokat. Az ellátottak előrehaladott életkorával jelentkező megváltozó képesség, készség struktúrához alkalmazkodó, kipróbált, jól bevált gondozási, nevelési eljárások mellett fókuszban voltak a különböző terápiák. Egy **új terápia**, a **Hangpancsi** is beépült a fejlesztési programba, felmenő rendszerben, betartva a kis lépések elvét. A szerzett tapasztalatokat felhasználva folytatódott az intézmény módszertani ajánlásának kidolgozása.

Folyamatosan bonyolították **szűrővizsgálataikat** bőrgyógyász, valamint egy ortopéd és egy fogász szakorvos közreműködésével. A **szakorvosok** által felírt, javasolt segédeszközök kiválasztásában (kerekeszék), elkészítésében és beszerzésében (mintavétel gipsszel, próbák, ahhoz tartozó korrigálások, és a kész eszköz átvétele) folyamatosan segítséget nyújtottak a szülőknek. Az egyes **szakrendelőkbe, ügyintézésre** igény szerint kísérték a családokat, szülőket, megbeszélve a kísérés szabályait. Folyamatosan alkalmazkodtak a felmerülő igényekhez, szolgáltatási struktúrájukat a meghatározott kereteken belül mindig rugalmasan alakították az ellátottak igényeinek megfelelően.

A szülői közösséggel a mindennapokban és a pályázati lehetőségek keretében is hatékony és rendszeres volt az együttműködés:

- Családi nap,
- Családi karácsony,
- a Területi Gondozás szolgáltatásait igénybe vevő időségekkel szervezett közös tevékenységek,
- nyári programok,
- FENO-kertrendezés,
- pályázatírás, pályázati programok megvalósítása.

A **szülők** hatékony, széleskörű **támogatása** továbbra is a teammunka részét képezte. Folyamatos segítséget nyújtottak az ellátottakkal kapcsolatos **jövőkép tervezéséhez**, amiben a FENO-nak - mint sok család számára egyetlen segítő kapcsolatnak - részt kell vállalnia. A

Szülőklub tagjai az intézmény munkatársaival szoros együttműködésben szervezték programjaikat.

Eszközparkjuk folyamatosan bővült, lehetőségük volt a **legújabb fejlesztőeszközök** beszerzésére, illetve az amortizációból fakadó eszközhány pótlására az új terápiákhoz szükséges eszközök beszerzésére. Az alapítványi karácsonyi vásár bevételét - a FENO számára - fejlesztő eszközök beszerzésére költötte a **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány**.

A csoportok **épületen belüli elhelyezése** továbbra is komoly kihívást jelentett. A kerekesszékek közlekedők arányának megnövekedése miatt körültekintően figyelembe kellett venni az épületen belüli közlekedési és tárolási lehetőségeket is. Egész évben folyamatos, zökkenőmentes volt az intézmény épített és tárgyi környezetének minőségi szinten tartása, az amortizációból fakadó cserék, szerelések bonyolítása. A GMK-val kölcsönösen pozitív volt az együttműködés.

Figyelmet kapott a kert, annak fokozott kihasználtsága, esztétikája és az egyenlő esélyű hozzáférés növelése. A **„Tiszta porta, virágos kert 2018” díjat** nyert a FENO kertje, ezzel további lehetőséget kapva annak fejlesztésére.

Az évszakokhoz, hagyományokhoz kötődően szervezték meg **szabadidős és egyéb programjaikat**:

Január: pótszilveszteri buli

Február: farsang, nyílt napok

Március: március 15-i ünnep, FENO 27. születésnapja

Április: húsvét, Föld napja, Tavaszi kirándulás a Margitszigetre és a Veresegyházi Medvefarmra, szakorvosi vizsgálatok,

Május: Anyák napi ünnepség, Gyermeknap, Májusfaállítás, szervezetfejlesztés

Június: Élmény nap, tábor Bogácson, szülői értekezlet

Szeptember: Bowling Vándorkupa Bajnokság, szülői értekezlet

Október: szakorvosi vizsgálatok, Nyílt napok

November: „Fordított nap”, „Mesék napja”, Halloween nap

December: szakorvosi vizsgálatok (ortopéd), Mikulás ünnepség, karácsonyi ünnepség

A szakmai programban meghatározott feladatok végrehajtása **mini projektek** keretében valósult meg. Egy szinttel feljebb lépve ebben a munkaszervezési folyamatban, most már a fő szempont, hogy minden munkatárs részt vegyen minden projektben 2-3 év alatt. A **gyógypedagógiai asszisztensek** plusz feladatvállalása a terápiás munkatársak helyettesítésében továbbra is nélkülözhetetlen segítség volt. A dolgozók számára továbbra is lehetőség volt más intézményben történő **hospitálásokra**, szakmai tapasztalatszerzésre. Ezeket a programokat önállóan, előzetes igényfelmérés alapján, mindenki részvételére számítva tervezték, valósították meg. A szerzett tapasztalataikat teammunka keretében dolgozták fel és építették be szakmai programjukba. A **társadalmi integráció erősítését** elősegítve szerveztek olyan programokat, melyek célja a fogyatékos személyek elfogadtatása, megismertetése, pl. kiscsoportos buszos kirándulások, részvétel a Speciális Művészeti Fesztiválon, az Adventi koncerten, a Reménysugár Habilitációs Intézmény programjain, a Decathlon áruház „Csendes órák” programján. Felléptek, megmutatták magukat minden inkluzív, akadálymentesített rendezvényen, ahová meghívást kaptak.

Egyéb szakmai tevékenység

- **Munkatársak mentálhigiénés megsegítése:** A magas szakmai színvonalú munka érdekében fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. Tavaly a FENO Velencén tartotta kétnapos **szervezetfejlesztését**. A csoportmunka, a motivált munkalétkör megteremtése érdekében a dolgozók számára folyamatosan biztosított volt a továbbképzéseken, szakmai konferenciákon való részvétel, belső képzések szervezése. A tapasztalatok megosztását, a folyamatos szakmai konzultáció

lehetőségét a havi team megbeszélések és a kéthetente megtartott szakmai teamek biztosították.

- A FENO 2018-ban **Jószolgálat-díjban** részesült a hivatásszerűen végzett szociális munka szervezeti kategóriájában. A díjat a dolgozók, az intézményei kapcsolatban álló szülők, az intézmény fenntartója és a különböző szakmai fórumok nagy elismeréssel fogadták. Nagy nyilvánosságot kapott az intézmény szakmai tevékenysége, ez lehetőséget teremtett arra is, hogy a szélesebb társadalom is képet kaphasson a súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek helyzetéről, az őket gondozó családok problémáiról.
- **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány** sikeresen pályázott a **nyári tábor** támogatására, valamint **szülősegítő szolgáltatások** támogatására, amelynek keretében egy tematikusan felépített szülősegítő csoportos tréning ötödik részének megvalósítása indulhatott el. A Kétfarkú Kutya Párt által kiírt pályázaton is sikerrel indult az Alapítvány. Ennek eredményeként 775.000 Ft értékben sikerült a FENO számára **fejlesztő eszközöket** vásárolni. A Nemzeti Együttműködési Alap "Civil szervezetek működésének támogatása 2018" c. pályázati programon is nyert az Alapítvány pályázata. Így lehetőség volt havi 40 órában egy **alapítványi gyógytornász** alkalmazására, **felvilágosító előadások megtartására, számítógépes oktatásra**, valamint a XV. kerületi **idősek csoportjaival** történő kapcsolat kialakítására, közös programok lebonyolítására.
- **VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú pályázati program előkészítéseként** a munkatársak tájékoztatása után megalakult a FENO-s „VEKOP-team”, akik minden hónapban egyeztettek az aktuális információkkal és feladatokkal kapcsolatban.
- **Együttműködés, kapcsolattartás:** Az egyes érdekképviseleti szervezetekkel folyamatos kapcsolatot tartottak fenn, folyamatosan képviseltették magukat az általuk szervezett programokon: Társaság az Emberi Szabadságjogokért, Kézenfogva Alapítvány, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (FSZK), Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete (MAGYE) - súlyosan, halmozottan fogyatékosok szakosztálya. Az ESZI egységeivel együttműködve, a helyi **jelzőrendszer** hatékonyan együttműködött az ellátottak érdekében. Folyamatosan tartották a kapcsolatot az **ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karával**, a hallgatók számára folyamatos gyakorlati terepet biztosítottak. Részben összefüggő, részben heti bontásban **14 fő gyógypedagógus hallgató** teljesítette gyakorlatát. Folyamatos volt a kapcsolattartás a **Magyarországon élő Vietnámiak Szövetségével**, akik támogatják és figyelemmel kísérik a FENO szakmai munkáját.

A FENO dolgozói tavaly is folyamatosan jelen voltak a különböző **szakmai rendezvényeken, továbbképzéseken:**

- DEMO napok - TOMATIS tréning (Demoszthenész Egyesület),
- Tavaszi intézménylátogatások: Egyenlő Esélyekért Alapítvány - Csömör, Pető András Intézet Óvodai tagozat, XII. Hegyvidéki Önkormányzat ÉNO, Ápoló, gondozó otthon-Polgárdi, Down Alapítvány TL-ház - Budapest,
- ESZI Család- és Gyermejkölési Központ - Éves tanácskozás,
- A konduktív pedagógiáról - Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet,
- Demencia szimuláló workshop,
- DEMO napok - neurofeedback (Demoszthenész Egyesület),
- „A magyar roma populáció egészségügyi és szociális jellemzői” - MTA konferencia,
- Támogatott lakhatás – Inkubátorház,
- Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének Szakosztályi találkozói,
- SpeciArt,
- Alzheimer Café rendezvényei.

- Szupervízió szociális területen dolgozó szakemberek számára - képzés,
- Támogatott lakhatás Székesfehérváron (ÉTA),
- Támogatott lakhatás workshop (Kézenfogva Alapítvány),
- ELTE BGGYK Hatodik Fogymódosítástudományi Konferencia,
- Zeneterápiás konferencia,
- DOWN Alapítvány: megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatása,
- Reménysugár Rehabilitációs Intézmény SHF személyeknek szóló programjainak való részvétel,
- Nyílt nap a Csillagházban,
- ÉTA Szövetség, IV. Tematikus nap,
- Érzékenyítés (Radnóti Miklós Gimnázium Dunakeszi),
- Támogatott lakhatás Kalocsán,
- ELTE BGGYK Gyakorlatvezetői fórum,
- ELTE BGGYK „Útra fel! - egész életutat támogató pályaorientációs szolgáltatások SHF személyek tekintetében”,
- FSZK SHF szakmai műhely Hazai helyzetkép feltárása Szolgáltatók részére,
- SZTDSZ-SZMDSZ - szakszervezeti tisztségviselőknek képzés.

Család- és Gyermekjóléti Központ

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)*, valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*. 2018 volt a harmadik év, amely a gyermekjóléti alapellátás és a családsegítés összevonása után kialakított új szervezeti keretek között valósult meg. A szociális ágazatban tapasztalható munkaerőhiány a Központot is érintette, amely jelentős többletterhelést jelentett a munkatársak számára. Csak az év végére sikerült valamelyest csökkenteni a munkaerőhiányt. A szakmai munkát segítve heti rendszerességgel tartottak **teamet, esetmegbeszélő csoportot** és **adminisztrációs megbeszélést** a munkatársak. Az egyéni készségek fejlesztése érdekében a kollégák **továbbképzéseken és konferenciákon** vettek részt, valamint lehetőség volt **egyéni szupervízió** igénybevételére. **Szervezetfejlesztésre** a kisebb csoportokban (a telephelyek szerinti bontásban) került sor. Tevékenyen részt vettek a fővárosi kerületek által szervezett **találkozókon**, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériumának „*Szakmai támogató hálózat*” projekt keretében szervezett **műhelyfoglalkozásokon**. Továbbra is részt vettek a felsőfokú szakképzésben résztvevő hallgatók **gyakorlati képzésében**, melynek során az ELTE TáTK-ról több szociális munka szakos hallgatót fogadtak. Az intézmény **nyilvánossággal való kapcsolata** során bemutatták a Család- és Gyermekjóléti Központ munkáját a helyi médiában, saját honlapjukon, valamint a kerületi rendezvényeken.

Család- és Gyermekjóléti Központ			
Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ és a Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ			
összesített adatai			
Tevékenységek, szolgáltatások	2016. év	2017. év	2018. év
Éves forgalom (alkalom)	11.570	13.045	16.318
Szolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)	5.227	6.729	7.797
Szolgáltatásokat igénybe vevő családok száma	2.187	3.018	1.944
Szolgáltatásokat igénybe vevő gyermekek száma (fő)	1.572	1.996	2.190

Alapellátásban gondozottak száma (fő)	3.723	4.496	5.127
Alapellátásban gondozott gyermekek száma (fő)	1.269	1.327	1.308
Kliensek ügyében érkezett levelek (db)	4.034	4.461	3.977
Kliensek ügyében küldött levelek (db)	3.528	4.493	3.992
Családlátogatások (alkalom)	1.665	2.028	2.374
Jelzés veszélyeztetett gyermekek ügyében (db)	675	762	743
Jelzés veszélyeztetett felnőttek ügyében (db)	23	24	25
Esetkonferencia (alkalom)	52	64	38
Sz szakmaközi megbeszélés (alkalom)	20	22	17
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	799	659	771
Jogi tanácsadás (alkalom)	435	417	333

9. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

Újpalotai Család- és Gyermejjóléti Központ: Az alapszolgáltatást biztosító központnak rendkívül összetett feladatot kell ellátnia. Fő tevékenysége, hogy a szociális és/vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermejjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

Újpalotai Család- és Gyermejjóléti Központ főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás, tanácsadás típusa	2016. év	2017. év	2018. év
Igénybe vevők éves forgalma (alkalom)	7.388	9.147	10.978
Új igénybe vevők száma (fő)	862	1.241	1.311
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	594	580	502
Jogi tanácsadás (fő)	217	225	216
Álláskereső Klub (alkalom)	597	367	301
Adósságkezelési tanácsadás (alkalom)	1.094	1.348	741

10. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

Családgondozás

Az Újpalotai Család- és Gyermejjóléti Központban 2018-ban **5.127 fő, 10.978 alkalommal** vette igénybe a különböző szolgáltatásokat, tanácsadásokat, amely továbbra is jelentős emelkedést mutat az előző évekhez képest. Az **új igénybe vevők** létszáma **1.311 fő** volt, ami hasonló, mint 2017-ben. A korosztályi megoszlást vizsgálva elmondható, hogy az aktívkorú lakosság (3.819 fő) és a gyermekkorú kliensek (1.308 fő) aránya hasonlóan mutatkozik, mint az előző évben. A kapott jelzések (743 levél) túlnyomó többsége (718 levél) gyermekek veszélyeztetettségéről szólt, melyek enyhítése a legtöbb esetben hosszabb segítő kapcsolatot, szélesebb körű szakmaközi konzultációt igényelt. A felnőtt korúakra vonatkozó jelzések mindegyike (25 levél) egyedül élő, alacsony jövedelmű, önellátásban korlátozott, idős emberekkel kapcsolatban kérte a Központ segítségét. Ezekben az esetekben az ESZI Területi Gondozás munkatársaival való szoros együttműködésben próbáltak támogatást nyújtani a rászorulóknak. Több esetben szükséges volt más társintézmények, elsősorban az egészségügyi szolgáltatók vagy az illetékes gyámhivatal bevonása. Egyre többen vannak azok a rászorulóak, akik a legalacsonyabb térítési díjat sem tudják önerőből kifizetni, ezért a szociális étkezés és a házi segítségnyújtás szolgáltatásait önerőből nem tudják igénybe venni. Az **egyéni esetkezelések** során, az élethelyzet javítása érdekében szinte minden megállapodásnak része volt a sok problémára fókuszáló komplex esettanulmány, vagy a kerületben működő más segítő szervezetekkel való együttműködés. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban

látogatták meg a családokat, összesen **1.769 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Az egyes gyerekek érdekében a családsegítők rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. Több esetben volt szükséges tanúként megjelenniük egy-egy büntetőeljárás során az eljárást lefolytató nyomozó hatóságnál. Munkájuk során folyamatosan egyeztettek a Fióka esetmenedzsereivel. 2018-ban **38 esetben** tartottak úgynevezett **esetkonferenciát**, melyeken családsegítő és esetmenedzser is egyaránt részt vett.

Prevenációs tevékenység

A jogszabályi változások vitathatatlan érdeme, hogy kiemelt szerepet kapnak a megelőzésre és a veszélyeztetettség felismerésére irányuló tevékenységek. Ennek legmarkánsabb példája a *jelzőrendszer működtetése*. Az önálló státuszban tevékenykedő tanácsadó (ún. jelzőrendszeri koordinátor) feladata lett a jelzőrendszer tagjaival (egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, társintézmények, hatóságok) való folyamatos együttműködés. Ősszel szakmai délutánt tartottak a jelzőrendszer tagjainak, ahol meghívott előadók segítségével próbáltak felkészülni a legújabb generáció által állított kihívásokra. A jelzőrendszeri koordinátor rendszeresen látogatta a kerület jelzőrendszerének tagjait, **szakmaközi megbeszélést 17 alkalommal** tartottak. A legnagyobb hangsúlyt a szeptemberben bevezetendő óvodai-iskolai szociális segítő munka előkészítése kapta.

Tanácsadások

A *Jogi tanácsadást* az év folyamán **105 fő** kereste fel, összesen **333 alkalommal**. A *Mentálhigiénés tanácsadást*, a *Pszichológiai és életvezetési tanácsadást*, a *Pár- és családkonzultációt* az igénybe vevő **107 fő 784 alkalommal** kereste fel. Kiemelkedő problémátípusoknak számítanak a familiáris, kapcsolati konfliktusok, az ezeket kísérő krízisek, életvezetési nehézségek, gyermeknevelési problémák, illetve az identitás krízis, valamint néhány pszichiátriai kórkép. *Mediációra 57 alkalommal* került sor. *Álláskereső Klub 201 napon* működött, **301 alkalommal** vették azt igénybe. *Adósságkezelési tanácsadásért 741 alkalommal* keresték fel a **családok**, illetve **egyének** a központot. A **Hálózat Alapítványhoz** benyújtott támogatási kérelmek száma **72** volt. Az **adósságkezelési szolgáltatás** keretében **19 kérelmet** továbbítottak adósságcsökkentő támogatás igénybevételére. A tanácsadás elsődleges célja, hogy a lakhatási költségekkel hátralekba kerülők:

- fizetőképessége helyreállhasson,
- díjtarozása jelentős mértékben csökkenhessen,
- életvezetési gondjaik megoldásához segítséget kapjanak.

Az *integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációt*, melynek célja, hogy a nehézségek során támogatást nyújtson a családoknak abban, hogy a szülők megtalálják saját, személyre szabott és mindenki számára elfogadható megoldásaikat, **29 család 225 alkalommal** vette igénybe. Az egyéni esetkezelés mellett továbbra is szerepet kapott a *csoportokkal végzett szociális munka*, melyeket az év során **432 fő** vett igénybe:

- Napsugár klub,
- Hozzá tartozói csoport az Alzheimer betegeket ápolók számára
- Kamasz klub,
- Biblia-kör
- Kanga Klub (az Újpalotai Közösségi Házzal együttműködve),
- Közösségépítő nyári kirándulások,
- Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning,
- Húsvéti, karácsonyi kézművesnapok.

Közreműködés az átmeneti gondozás igénybevételében

A családok átmeneti otthonába a szülő(k) kérésére kerülhetnek be családok. Azokban az esetekben, amikor egy felvétel előtt álló családdal már kapcsolatban áll a Család- és

Gyermekjóléti Központ, akkor a helyzetükről, életkörülményeikről tájékoztatást tud nyújtani az intézmény a fogadó szervezet számára. A legnagyobb számban a kerületben lévő **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány** fogadja a XV. kerületi családokat. 2018-ban több más szervezet is biztosított elhelyezést kerületünkben élő családok részére:

- Üdvhadsereg - Fény Háza,
- BMSZKI Átmeneti Szálló és Szobabérlők Háza,
- BMSZKI Rákosszeg park-i Családok Átmeneti Otthona,
- Anyaoltalmazó Alapítvány,
- S.O.S. Krízis Alapítvány,
- Menedék Mamásotthon,
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

A gyermekek átmeneti otthona a szülők kérésére azokat a gyerekeket fogadja, akiknek családjában átmeneti nehézségek adódnak, s egy átmeneti időszakra a család nem tudja vállalni a gyerek(ek) ellátását, ennek hiányában ezek a gyerekek felügyelet nélkül maradnának. Ez az ellátási forma a legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei (elégtelen lakhatási körülmények, hajléktalanná válás) miatt vált szükségessé. A XV. kerületnek együttműködési megállapodása van a IV. kerületben levő **„Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthonával**, amely így szükség esetén fogadja azokat a gyerekeket, akiknek ilyen ellátás igénybevételére van szükségük. A 2018-as évben összesen **10 gyerek** kapott teljeskörű ellátást az „Aranyhíd”-ban.

Gyerekprogramok

A tanév ideje alatt rendezett klubok hétköznap délután, előre megtervezett program szerint 1,5-2 órás időtartamban zajlottak. 2018-ban összesen **91 gyerek** jelent meg és vett részt a programokon. A nyári kózsálások során **3** alkalommal **41 gyermeket** vittek kirándulni, a kisebbek édesanyjukkal vagy nagymamájukkal együtt vettek részt a programon. 2018 júniusában pedig Balatonkenesén szerveztek **12 fő** kamasz számára közösségépítő, személyiségfejlesztő, ismeretterjesztő és szabadidős tábor. A szeptemberben szervezett családi hétvégén **6 család 25** tagja utazott el Székesfehérvárra. Változatos programokon vettek részt, jutott idő szórakozásra, tanulásra és kikapcsolódásra is. A résztvevők között több olyan család is volt, akiknek ez a közös kirándulás jelentette a nyaralást.

Modellprogramban való részvétel

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának felkérésére részt vettek a BM-17-E-0017 számú, **„A szülői kompetenciák fejlesztése és erősítése”** elnevezésű **pályázati projektben**, melynek során új eszközöket és módszereket próbáltak ki a gyermeknevelési és kapcsolati problémákkal küszködő családok hatékonyabb megsegítésére. A program keretében tematikus csoportfoglalkozásokat szerveztek és egyéni konzultációkat biztosítottak a modellprogramba bevont 39 gyermek és szüleik, családtagjaik számára.

Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ: A Fióka tevékenységének célja elsődlegesen a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, feladata ennek érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtani. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban közreműködő szakemberek segítséget nyújtanak a kiskorú gyermeket nevelő család tagjainak számára, mindenkor szem előtt tartva a család autonómiáját, ugyanakkor érvényre juttatva a családban nevelkedő gyermekek mindenek felett álló érdekét. Kiemelt feladat a védelembe vett, a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy nevelésbe vett gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése, valamint átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek vagy fiatal felnőtt utógondozásának biztosítása, illetve annak elősegítése.

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai I.			
Tevékenység típusa	2016. év	2017. év	2018. év
Szakmaközi megbeszélés (alkalom)	20	22	17
Védelembe vétel (fő)	104	53	80
Ideiglenes hatályú elhelyezés (fő)	10	6	9
Szakellátásban nevelkedő gyermekek támogatása (fő)	177	129	119
Utógondozás (fő)	6	7	9

11. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

A Fióka munkájának legjelentősebb eleme 2018-ban a gyermekvédelmi, hatósági eljárásban közreműködő **egyéni esetkezelés** volt. Az év során **689 gyermeket** és családjukat gondozták. Miközben a központ alacsony számban (2018-ban csupán 9 fő esetében) tett javaslatot a gyermekek családból való kiemelésére, a nevelésbe vett gyermekek száma is csökkenő tendenciát mutat. A Fióka munkatársai 2018-ban **1.723** levelet kaptak és **1.194** levelet írtak az egyes gyerekek érdekében, illetve ügyében. A gyerekek érdekében az esetmenedzserek rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. A gyerekekkel foglalkozó szakemberekkel, illetve a gyerekek ügyében kompetens döntéshozókkal az ún. „**Éves tanácskozáson**” áttekintették a kerület gyermekvédelmi helyzetét.

Családgondozás

A hatósági intézkedés keretén belül gondozott családokban **455** olyan **gyermeket** gondoztak, akik nincsenek védelembe véve, vagy szakellátásban. Ennek keretében felvilágosítást, tanácsot adtak az igénybe vehető - gyermekekkel kapcsolatos - ellátásokról, támogatásokról, szabadidős programokról. A segítő kapcsolatban terápiás jellegű segítséget kínáltak a nehézségek megoldásában, illetve tanácsot adtak konkrét problémákban. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **605 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Kirendelt családgondozás keretében, hatósági végzés alapján nyújtottak segítséget azon családok számára, amelyek az önkéntes együttműködés keretében nem tudták, vagy nem akarták a gyermekeiket veszélyeztető gondjaikat megoldani. 2018-ban **védelembe vétel** keretein belül **80 gyermeket** gondoztak. A gyámhivatali eljárások során munkatársaik részt vettek a hatóság által összehívott tárgyalásokon, és a családokkal közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készítettek, melynek segítségével konkrét feladatok és határidők kitűzésével tették hatékonyabbá a közös munkát. Folyamatosan együttműködtek a gyermekeket ellátó egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel. Szüleiktől **kiemelve, szakellátásban nevelkedő 119 gyermek** ügyében **68 családnak** nyújtottak segítséget annak érdekében, hogy a gyermek(ek) visszafogadására alkalmassá és képessé váljanak. Ennek során ún. hazagondozási tervet készítettek, melyben kijelölték az elérni kívánt célokat, az azok elérését segítő feladatokat. Az utógondozás keretén belül 7 családból **9 gyerekeknek** nyújtottak támogatást. Ők családjukba visszakerült gyermekek, akik a visszailleszkedéshez kaptak segítséget.

Speciális szolgáltatások, tanácsadások

- *A készenléti szolgálat* keretében **365 alkalommal** végeztek szakmai tevékenységet.
- *A kapcsolattartási ügyelet* keretében **458** személy vette igénybe a **kapcsolattartási ügyelet** szolgáltatásait, ami az előző évi igénybevételnek több, mint a másfélszerese.
- *A kórházi szociális munka* során **57 gyermek** ügyében dolgoztak együtt a **kórházakkal**.
- *Az utcai és lakótelepi szociális munka* tekintetében évek óta szabadidős programokat biztosítanak a kallódó gyerekek részére, hogy minél kevesebb időt töltsenek az utcán tartalmatlanul. A tanévhez kötődő délutáni klubokon, hétfégi kerületi rendezvényeken kívül, a nyári hónapokban ugyanezt a célt szolgálják a „nyári kószalások”.

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai II.			
Szolgáltatás neve	2016. év	2017. év	2018. év
Készenléti szolgálat (nap)	365	365	365
Kapcsolattartási ügyelet (fő)	106	255	458
Kórházi szociális munka (fő)	12	29	57
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	205	352	282
Jogi tanácsadás (alkalom)	218	192	117
Fejlesztés (alkalom)	1306	1098	1294

12. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

A pszichológusok tevékenysége

A pszichológusok tanácsadást, rövid terápiát, konzultációs beszélgetéseket folytatnak gyerekekkel, szüleikkel külön-külön, vagy együtt. A terápiás titok megtartása mellett a pszichológusok folyamatosan konzultálnak az érintett családokkal foglalkozó szociális munkásokkal. 2018-ban **21 gyermek** és családtagja vett igénybe pszichológiai segítséget, őket összesen **282 alkalommal** fogadták a pszichológusok.

A jogász tevékenysége

A jogi tanácsadó egyrészt a szociális munkásokat segíti a kliensek ügyeinek vitelében, valamint a családok tagjai személyesen is konzultálhatnak vele. 2018-ban a jogi tanácsadást **117 alkalommal** vették igénybe a családok.

Fejlesztő pedagógiai tanácsadók tevékenysége

2018-ben **1.294 alkalommal** foglalkoztak **fejlesztésre** szoruló gyerekekkel a fejlesztő pedagógiai tanácsadók. A gyerekek a legtöbb segítséget napi tanulási problémáik megoldásához igényelték, de a fejlesztést többnyire az alapoktól kell kezdeni. Az esetek többségében a tanulási alpműveletek (olvasás, helyesírás, számolás) nagyon hiányosak. Tovább nehezíti a haladást a szegényes szókinccs. Ezek a halmozott problémák abból adódnak, hogy a gyerekek sokszor már az órákon nem értik a hallottakat és az otthoni információszerzés is nehezített. A fejlesztőpedagógusok munkája sok magántanuló számára az utolsó esélyt jelenti arra, hogy tanulmánya ne szakadjon meg.

Óvodai és iskolai szociális segítség

2018 szeptemberétől 8 álláshellyel bővült a FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ foglalkoztatotti létszáma. Az álláshelyek betöltése nagyon nehéz feladatnak bizonyult az új munkatársak mellett néhány családsegítő is feladatot vállalt a segítő tevékenységben. Az óvodai és iskolai szociális segítők csoportja a Pestújhelyi út 32. szám alatti telephelyen kezdte meg működését. Az egyedi igények felmérését követően **37** nevelési, oktatási intézménnyel sikerült megkötni az **együttműködési megállapodást**. A korábbi évek előkészítő munkájának köszönhetően az új feladatellátás bevezetése zökkenőmentes volt, az oktatási, nevelési intézmények munkatársai már várták a szociális szakembereket.

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI): A MUFTI célja a hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli fiatalok munkanélküliséggel kapcsolatos problémáinak megelőzése, feltárása és kezelése.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája:

- Információs és tanácsadó szolgálat
 - a) Álláskeresés segítése, állasközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - b) Ifjúsági álláskereső klub
- Jogi tanácsadás
- Pszichológiai tanácsadás, pályaorientációs tanácsadás
- Elhelyezkedési esélynövelő tanfolyamok, képzések szervezése
- Ifjúsági álláskereső tréning
- Csoportos munkáltatói tájékoztatók
- Középisikolai prevenciós munka, Kerületi Képzési Börze

- MUFTI klub
- Dumasarok klub
- Ifjúsági információs munka
- Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma - Együttgondolkodó Napok
- Részvétel a XV. kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum és az Ifjúsági Kerekasztal munkájában
- Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe

A 2018. év adatai alapján a MUFTI szolgáltatásait **111** fő igénybe vevő kereste fel, közülük 53 nő és 58 férfi. Az újonnan regisztrált ügyfelek száma: **34** fő volt. A szolgáltatásaik **éves forgalma**, a kapcsolatfelvételek száma **1.740** volt. A munkanélküliség, ezen belül az ifjúsági munkanélküliség csökkenése is továbbra is érezhető volt a MUFTI forgalmának alakulásában. A korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoztak. Megemelkedett a nyolc általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők és a felsőfokú végzettségűek száma. A **szabadidő** hasznos eltöltését célzó **programoknak** köszönhetően egyre több **gyermek, illetve kamasz** jelent meg a klubfoglalkozásokon, így az ügyfelek között több lett a **14 és 18 év közötti**. A felsőfokú végzettségűek pedig többségében 30 év feletti, akik gyerekük szülőjeként vesznek részt a segítő folyamatban.

MUFTI			
regisztrált igénybe vevők iskolai végzettség szerinti megoszlása (fő)			
	2016. év	2017. év	2018. év
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	7	1	20
Általános iskola nyolc osztálya	78	25	21
Szakmunkásképző iskola, szakiskola, OKJ	34	38	44
Gimnázium, szakközépiskola	26	1	16
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	8	8	1
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	3	0	9
Összesen	156	73	111

13. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

2018-ben a regisztráltak életkorát tekintve, a 18-24 év közötti, nem tanuló, nem dolgozó fiatalok vették igénybe a legnagyobb számban szolgáltatásokat.

MUFTI			
igénybe vevők életkor szerinti megoszlása (fő)			
	2016. év	2017. év	2018. év
18. év alatti	13	5	29
18-24 év közötti	111	45	35
25-34 év közötti	22	23	23
35 év feletti	10	0	24
Összesen	156	73	111

14. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

2018-ban a MUFTI ügyfelei az **álláskereséshez** kapcsolódó szolgáltatásokat **429 alkalommal** vették igénybe, és aktívan használták az ingyenesen hozzáférhető technikai eszközöket. A MUFTI álláskereső klub szolgáltatásait igénybe vevő ügyfelek közel 80%-ának sikerült munkát találnia az év során. A munkaerőpiacra való bejutás kudarca vagy az állásvesztés negatív hatással van az egyénre. Különösen nehéz élethelyzetbe kerülnek azok a fiatalok, akik tartósan munkanélküliek, szakképzetlenek, alacsony iskolai végzettségűek. A *szolgáltatást igénybe vevők* körével kapcsolatban elmondható, hogy a korábbi időszakhoz viszonyítva, megnövekedett azoknak a fiataloknak a száma, akik olyan családban élnek, ahol a szülő(k) is munkanélküli, díjhátralékkal küzd, lakhatása bizonytalan. Ez az élethelyzet még inkább gyengíti a fiatalok munkaerő piaci elhelyezkedési esélyeit, illetve azt, hogy munkahelyüket meg

tudják tartani. A MUFTI szakembereit az állás keresők önkéntesen keresik fel a problémáikkal. Az állás kereső klub használata során az állást kereső fiatalok el tudják sajátítani az *állás keresési technikákat*, illetve a klub segítségével a lehető legrövidebb időn belül meg tudják találni a számukra megfelelő munkahelyet. Az *állás keresési tanácsadás* segítségével fejleszhető az önismeret, megismerhetők a pályázat- és önéletrajzírás fortélyai, az állásinformációk beszerzésének lehetőségei, az állás megszerzésének és megtartásának módjai. Az állás kereső klub keretein belül a fiatalok célirányosan, az állás keresés érdekében igénybe vehetik a technikai berendezéseket (telefon, fax, internet, számítógép, fénymásoló) az ott dolgozó munkatársak felügyelete mellett. Továbbá lehetőség van az *egyéni konzultációra, tanácsadásra, segítő beszélgetésre*. Az ügyfélszolgálaton megtalálható a napi sajtó, a hirdetési újságok, amelyek szintén az elhelyezkedési esély növelésére szolgálnak. A *pszichológiai, mentálhigiénés és pályaorientációs tanácsadást* az elmúlt évben összesen **315 alkalommal** vették igénybe a fiatalok. A hozott problémák között szerepelt pályaválasztási nehézség, lakhatási és megélhetési problémák, családi konfliktusok, párkapcsolati problémák, pszichés és mentális problémák, droghasználat.

A MUFTI-ban a **klubélet** keretében közösségi, szabadidős és sportprogramokat szerveztek az igénybe vevők aktív közreműködésével. A klubfoglalkozások keretében szervezett programok között továbbra is a filmklub, a gasztro-klub, a társasjáték klub és a kézműves foglalkozások a legnépszerűbbek. A foglalkozások célja egyrészt, hogy alternatívát és közösséget kínáljon azon - a különösen a többgenerációs munkanélküli családból származó és tartósan munkanélküli - fiatalok számára, akiknek élethelyzetük miatt kapcsolatrendszerük beszűkült, emiatt támogatásra szorulnak szabadidőjük hasznos eltöltéséhez. A klubfoglalkozásokon összesen **349 fő** jelent meg.

MUFTI esetkezelések, szakmai tevékenységek forgalma (alkalom)				
Év	Szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	Szociális szolgáltatásokhoz való hozzájárulás	Csoportokkal végzett szociális munka	Tanácsadás (állás keresés)
2016. év	264	131	1.446	2.160
2017. év	131	108	870	1832
2018. év	315	176	874	429

15. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

Főbb szakmai események

- 2018. évben négy alkalommal szervezett a MUFTI **pályaorientációs, a munka világára felkészítő foglalkozásokat** kerületi közép- és általános iskolások számára. A programokon **65 fő** vett részt.
- A MUFTI 2018-ban részt vett a XV. kerületi **Kábítószergyógyi Egyeztető Fórum (KEF)** és az **Ifjúsági Kerekasztal** munkájában, közreműködött azok rendezvényein, a területekre vonatkozó helyi stratégiák, cselekvési tervek kidolgozásában, megvalósításában. Részt vettek a MUFTI munkatársai a GYIÖK által szervezett **„Szenvedélyes nap”** rendezvényen, ahol **290 fő** vett részt és a XV. kerületi **Ifjeszt** rendezvényen, ahol **165 fő** volt jelen.
- 2018. májusban a Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakgimnázium aulájában rendezték meg a **Diákmunka Börzét**. A program keretében **5 diákmunka szervezet** munkatársai nyújtottak tájékoztatást a munkavállalás lehetőségeiről az érdeklődőknek. Az eseményen **72 diák** vett részt. A rendezvényen résztvevő diákmunka közvetítő stúdiók és a MUFTI között folyamatos a munkakapcsolat.
- A nyár folyamán két alkalommal települt ki a MUFTI a XV. kerületi Fő térre. **lakótelepi ifjúsági munka** keretében, ennek során **26 fő fiatalal, családdal** kerültek kapcsolatba.

- Az **Állásbörze** 2018 októberében az Újpalotai Közösségi Házban került megrendezésre. Az Állásbörze célja, hogy a munkáltatókkal kapcsolatban kiépítve, (munkaerő) igényeiket, az általuk kínált álláslehetőségeket jobban megismerve, közvetlen módon tudják a munkakereső fiatalokat hozzájuk irányítani, növelve ezzel elhelyezkedési esélyeiket. Az eseményen **24 kiállító** - munkaadók, munkaerő közvetítő cégek, diákmunka közvetítő szövetkezetek, külföldi munkát ajánló cégek mellett egy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató szervezet - és **89 fő** érdeklődő vett részt.
- 2018 novemberében a Bethlen Gábor Szakgimnáziumban szervezték meg a **Továbbtanulási és Képzési Börzét**. A rendezvényen az oktatással, képzéssel és pályaaorientációval foglalkozó intézmények, szervezetek vettek részt „kiállítóként”, összesen **12 intézmény** képviselte magát. A börzén széles kínálatot vonultattak fel a kiállítók, az Új Nemzedék program pályaaorientációs programmal várta a tovább tanulni szándékozókat, itt a pályaválasztást segítő tesztekkel tölthettek ki a fiatalok. E mellett a résztvevő középiskolák különböző szakmákat - például a vendéglátás, kereskedelem, idegenforgalom, táncművészet, építőipar, vegyipar, környezetvédelem, informatika, idegen nyelvek tanulása stb. - ismerhettek meg. A rendezvény iránt sok kerületi oktatási intézmény érdeklődött, a program **52 fő** fiatal részvételével valósult meg.
- Az **iskolai szociális segítő tevékenységbe** bekapcsolódva, **2 alkalommal** tartottak közösségfejlesztő foglalkozásokat a Hartyán Általános Iskolában.
- A MUFTI **befogadó, közösségi tér** jellegű működését tovább erősítette a XV. kerületi Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzattal való szorosabb együttműködés, a kerületi ifjúsági, bűnmegelőzési rendezvényeken és az iskolai szinteken való intenzívebb megjelenés.

Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat: A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) ök. helyi rendelet alapján a **krízishelyzetben lévőknek** legfeljebb öt napig, napi egyszeri **tartós ételmiszert** tudnak adni a Nappali Melegedőben a Család- és Gyermekjóléti Központ egységvezetőjének javaslata alapján. Tavaly **68 fő** vette igénybe a krízisétkeztést, összesen **381 db konzervet** osztottak ki. Az 1/2000. (I. 7.) SZCSM szakmai rendelet módosítása alapján, október 15-től a nappali melegedők a hét minden napján legalább 8.00 és 18.00 óra között tartanak nyitva. A meghosszabbított nyitvatartási idő biztosításához 2019. január 1-től 1 álláshellyel bővül a Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat álláshelyeinek száma. A **Nappali Melegedő** tavaly is lehetőséget biztosított a hajléktalan személyek részére közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására. A hajléktalanok számára egész évben a fürdés, borotválkozás lehetőségét (szükséges eszközökkel együtt), téli krízis időszakban étkezési lehetőséget (zsíros, margarinos, májkrémes, vajkrémes kenyér, tea) biztosítottak. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztottak. A munkakeresést az internetezési és telefonálási lehetőséggel segítették, valamint minden hétköznap frissülő álláslistát bocsátottak az igénybe vevők rendelkezésére. A hivatalos ügyek intézésben támogatták a hajléktalanokat. A jogi és mentálhigiénés tanácsadást az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ biztosította az ügyfelek számára. A munkatársak rendszeresen **klubfoglalkozásokat** tartottak a Melegedőben megjelenő igénybe vevők számára, melynek célja a szabadidő hasznos eltöltésére szánt idő megfelelő mértékű strukturálása. A rejtvény klub, az olvasókör és a filmklub mellett a kreatív foglalkozások és a közös zenélés voltak a legnépszerűbbek. A Nappali Melegedő szolgáltatásait **200 fő 4.698 alkalommal** vette igénybe. Rendszeresen kapcsolatot tartottak a kerületi és a fővárosi hajléktalan ellátó szervezetekkel, intézményekkel. Részt vettek rendszeresen fővárosi megbeszéléseken: "Tízék Tanácsa", Téli krízis megbeszélés, Menhely team.

Nappali Melegedő forgalmi adatai			
Megnevezés	2016. év	2017. év	2018. év
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	6.355	6.506	4.698

16. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

A *Szociális Mosoda* folyamatosan működött, amely az életvitelszerűen a XV. kerületben élő hajléktalanok és pillanatnyi nehéz helyzetükből rászoruló családok részére biztosít mosási lehetőséget. Két mosó-szárítógép áll az ügyfelek rendelkezésére.

Szociális Mosoda forgalmi adatai			
Megnevezés	2016. év	2017. év	2018. év
Igénybe vevők száma (fő)	185	161	160
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	1.040	1.004	334

17. táblázat, forrás: CsGyK, 2019

Utcai szociális munka

Az utcán élő **gondozott hajléktalanok** száma a december 31-i állapot szerint **42 fő** volt, az egész év során **82 fő** részesült ellátásban. Az **utcai életmód felszámolásával** kapcsolatban **24 fő** esetében nyújtottak segítséget. Az ügyfelek 95%-a aktív korú. A kliensek nemenkénti megoszlása, 17 nő és 25 férfi. Az aktívkorúak közül a férfiak száma a legmagasabb. Az előző évi adatokhoz hasonlóan továbbra is az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők vannak többen. A férfiak 36%-a, a nők 27%-a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A nyolc osztályt, illetve a nyolc osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkező kliensek nagy részének csupán az alkalmi munkák, illetve a közmunkaprogramok jelentenek bevételi forrást. Az utcai szociális munka során folyamatosan változó kliens létszámmal dolgoztak. Az év során - hasonlóan az előző évekhez - számos klienst sikerült valamilyen intézményes elhelyezés vagy önálló lakhatás elősegítésével kigondozni, akik közül csak elenyésző számú kliens került vissza az ellátórendszerbe. Az utcán élő hajléktalanokat az elmúlt év során összesen **2.439 alkalommal** látták el. A **téli krízisidőszak** megkezdésekor megbeszélést hívtak össze a XV. kerületben tevékenykedő hatóságok, civil szervezetek részvételével. A megbeszélés célja az volt, hogy a korábbi évek tapasztalatai alapján és a jogszabályváltozások tükrében összehangolt stratégiát dolgozzanak ki a téli krízisidőszak feladataira vonatkozóan. A hajléktalan személyekkel összefüggésbe hozható lakossági bejelentésekre való hatékony és gyors reagálást segítette, hogy az utcai szociális munkások és a Polgármesteri Hivatal Rendészeti Osztály közterület-felügyeleti munkatársai szoros kapcsolatban álltak, esetenként **közösen látogatták** azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeztek.

A Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat munkáját egész évben segítette egy Suzuki SX4 típusú **személygépjármű** használata. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által meghirdetett, „*A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátást, utcai szociális munkát, krízisközpontot, titkos menedékházat, Biztos Kezdet Gyerekházat működtető és befogadott szolgáltatók feltételeinek fejlesztéséről*” szülő pályázaton nyert 3.744.924 Ft támogatás segítségével lehetőség adódott egy Dacia Dokker személygépjármű **beszerzésére**.

Budapest, 2019. február 26.

Gráczer Irma
igazgató

Egyesített Szociális Intézmény

1157 Budapest, Árendás köz 4-6.

www.eszixv.hu

facebook.com/eszixv

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család- és Gyermejjóléti Központ

2018-2021

Szakmai Program

2019. évi

Munkaterve és ütemezése

Az **Egyesített Szociális Intézmény** Szakmai Programjának 2019. évi Munkaterve tartalmilag és ütemezésében mutatja be, hogy az idei évben milyen szakmai tevékenység megvalósítása történik az ESZI egységeiben. Az ESZI önálló költségvetési szerv, Szakmai Programjának része a Szervezeti és Működési Szabályzat, mely tartalmazza az intézmény adatait, szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait. Az integrált intézmény egységei:

- Család- és Gyermekjóléti Központ,
- Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO),
- Fejlesztő Gondozó Központ (FENO),
- Területi Gondozás.

Az ESZI 2019. évi főbb fejlesztési területei	
Család- és Gyermekjóléti Központ:	<ul style="list-style-type: none"> - A Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat telephelyének infrastrukturális fejlesztése. - VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 sz. projekt: egyéni fejlesztési tervek megvalósításának koordinációja, közösségi programok szervezése.
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona:	<ul style="list-style-type: none"> - VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 sz. projekt: támogatott lakhatás, mint új szociális szolgáltatás megszervezése.
Területi Gondozás:	<ul style="list-style-type: none"> - A Kontyfa utcai telephely felújításának befejezése. - VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 sz. projekt: idősek számára közösségi programok szervezése.
Fejlesztő Gondozó Központ:	<ul style="list-style-type: none"> - VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 sz. projekt: támogatott lakhatás, mint új szociális szolgáltatás megszervezése.

1. sz. táblázat

A szervezeti egységek által nyújtott ellátások átjárhatók, a párhuzamos ellátás elkerülése érdekében az egységek együttműködnek, folyamatosan párbeszédet folytatnak egymással. Az ESZI összes egysége részt vesz a **VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú pályázati program** megvalósításában.

ESZI - főbb programelemek, 2019-2020. év	
Egység neve	Főbb feladatok
Család- és Gyermekjóléti Központ	<ul style="list-style-type: none"> • Társadalmi integrációt segítő programok • Munkaerő-piaci beilleszkedést segítő tevékenységek • Családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás kiterjesztése • A gyerekek iskolai felzárkózását segítő programok • Adósságkezelési szolgáltatás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona Fejlesztő Gondozó Központ	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatott lakhatás pilot program kialakítása sérült emberek számára • Előadássorozat a lakosság érzékenyítése céljából • Fogyatékkal vagy fejlődési rendellenességgel élőgyermek szüleinek támogató programok • képzési tananyag akkreditációja
Területi Gondozás	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív időskor - közösségi programok • Arany J. utcai telephely tárgyi fejlesztése

2. sz. táblázat

Területi Gondozás

Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat

A nappali ellátás a Szakmai Programnak megfelelően szükség szerint biztosítja:

- a tanácsadás,
- a készségfejlesztés,
- a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- az esetkezelés,
- a felügyelet,
- a gondozás,
- a közösségi fejlesztés szolgáltatási elemeket.

A Szolgálatok főbb feladata az idősek, valamint a demenciával élők nappali ellátása keretében a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak gondozása, az állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatások megszervezése. A közös cél, mely az idősek szellemi-fizikai, egyéni képességeinek formában tartásában, leépülésének késleltetésében nyilvánul meg. A demenciával élők nappali ellátás legfőbb célja, hogy az ellátott a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Az életminőség megőrzésébe tehát beletartozik mindazon beavatkozások és eljárások biztosítása, melyek hozzájárulnak a demenciával élők jól-létének fenntartásához.

Állandó foglalkozások a demenciával élők nappali ellátása során		
	délelőtt	délután
Hétfő	testmozgás, észlelés-észleléserősítő játék, realitás orientációs tréning	kreatív foglalkozás, finommotoros mozgás, memória megtartás, szójáték, kalandozás a számok birodalmában
Kedd	testmozgás, kognitív terápiás módszerek keretében végzett játékos foglalkozások, kedves emlékeink	zenehallgatás, énekeljünk együtt foglalkozás
Szerda	senior tánc, orientációs gyakorlatok, memória játék, képkirakó	zenehallgatás, kreatív foglalkozás
Csütörtök	testmozgás, memória és beszédmegtartást segítő gyakorlatok, kreatív foglalkozás, realitás orientációs tréning	zenehallgatás, filmvetítés - a látottak megbeszélése
Péntek	testmozgás, mesehallgatás, memória és beszédmegtartást segítő feladatok	realitás orientációs tréning, múltidéző, mesehallgatás

3. sz. táblázat

A biztosított szolgáltatások formái:

Fizikai ellátás: Létfontosságú személyi szükségletek kielégítése, illetve meleg élelem biztosítása igény esetén.

Mentális gondozás: A lelki állapotuknak megfelelő gondozás, segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, krízishelyzetek kialakulásának megelőzése és az izoláció elkerülése érdekében prevenciós munka.

Egészségügyi ellátás: Felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása.

Foglalkoztatás: A testi-lelki egészség fenntartása, valamint a mentális megbetegedések kialakulásának megelőzése.

Szabadidős programok szervezése: Az ellátást igénybe vevők részére sajtótermék, könyvek, kártya- és társasjáték, illetve tömegkommunikációs eszközök biztosítása, és rendezvények szervezése.

Állandó programok az idősök nappali ellátása során		
Program neve	Időpont	Helyszín
Énekkar	Hétfő 10.00	Arany J. u.
Gyógytorna	Hétfő, péntek 11.00 Kedd 10.00 Szerda 10.30	Klebelsberg K. u. Kontyfa u. Arany J. u.
Vízi torna	Hétfő	Klebelsberg K. u. Kontyfa u. Arany J. u.
Asztalitenisz	naponta Péntek 11.00 naponta	Klebelsberg K. u. Kontyfa u. Arany J. u.
Gerinctorna	Kedd 10.30 Csütörtök 10.00 Csütörtök 10.40	Kontyfa u. Arany J. u. Arany J. u.
Jóga	Kedd 10.00 Csütörtök 10.00	Arany J. u. Klebelsberg K. u.
Társastánc	Kedd 13.00 Szerda 14.00 Péntek 9.30	Arany J. u. Arany J. u. Kontyfa u.
Kártyaparti	Kedd, csütörtök 13.00 naponta	Arany J. u. Kontyfa u.
Kreatív csoportfoglalkozás	havi 1 alkalom csütörtök 13.30 óra	Arany J. u.
Szenior örömtánc	Hétfő 14.00 Kedd 10.30 óra Csütörtök 10.00	Arany J. u. Klebelsberg K. u. Kontyfa u.
Arctorna	Hétfő 10.00 (bevezetés alatt) Csütörtök 10.30 Péntek 10.00	Klebelsberg K. u. Kontyfa u. Arany J. u.
Angol nyelvoktatás	Hétfő 9.00 Hétfő 9.45	Arany J. u.
Meridián torna	Szerda 9.00	Klebelsberg K. u.
Vetélkedő	Kéthavonta csütörtökön Havonta csütörtökön	Klebelsberg K. u. Arany J. u.
Színjátszó kör	Kedd 14.30	Arany J. u.
Örömfestés	Havonta egy alkalom	Klebelsberg K. u.
Klubnap	Hétfő délután Szerda délelőtt Csütörtök délután	Kontyfa u. Arany J. u. Klebelsberg K. u.

4. sz. táblázat

Állandó programok

- Összevont névnapok és születésnapok ünneplése
- Fodrász, pedikűr (egyéni igény szerint)
- Kirándulások
- Egészségügyi előadások
- Életmód vezetés

Az intézmény működéséről a település lakosai részére széleskörű tájékoztatást nyújtanak:

- szórólapok, információs anyagok,
- házi orvosok, szociális szolgáltatást végzők tájékoztatása,
- honlapon való tájékoztatás,
- a helyi médiában való megjelenés.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás biztosítja a **szociális segítséget** vagy a **személyi gondozást**. Amennyiben a személyi gondozásra van szükség, akkor annak részét képezi a szociális segítség is. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasan igazodó szolgáltatásnyújtás, melynek konkrét időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra.

A szociális segítség keretében nyújtott ellátások:

- A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés.
- A háztartási tevékenységben való közreműködés.

A személyi gondozás keretében nyújtott ellátások:

- Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Gondozási és ápolási feladatok ellátása.

Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Önkéntes program a házi segítségnyújtásban: Az önkéntesnek jelentkező aktív nyugdíjasokból kialakított csoport az önkéntes tevékenységre felkészítő tréningen vesz részt, a megszerzett tudásról Tanúsítványt kapnak. Ezt követően megkezdhetik az otthonukban élő idős emberek támogatását a szociális segítségen keresztül: közös kulturális és/vagy szabadidős programok, közös séta, kísérés, kisebb ház körüli feladatok, közös szabadidős programok. Az önkéntes segítők munkáját a Területi Gondozás munkatársaiból képzett mentorok koordinálják.

Étkeztetés

A szociálisan rászorult XV. kerületi lakosoknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás. A szociális étkezés igénybevétele történhet elvitellel a Szociális Konyháról, szállítással, és egyes esetekben van lehetőség helyben étkezésre is (Pajtás Étterem). Az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálatban igény szerint helyben étkezhetnek a demenciával élő betegek nappali ellátását igénybe vevők.

Az étkeztetés hétvégén is hozzáférhető. Az igénybe vevők „A” és „B” menü közül választhatnak, valamint a cukor- és epebetegek diétás étkeztetése is biztosított. Étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermejkölési Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint önmaguk, illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Ezt a szolgáltatást a javaslatot tevő igazolása alapján 12 hónapon belül két hónapig lehet igénybe venni, mely időtartam legfeljebb egy alkalommal további két hónappal meghosszabbítható.

Közösségi étkeztetés

A Budapest XV. kerületi Önkormányzat a Zsókavár u. 24-26. szám alatt kialakított szociális étkezdéjében (Pajtás Étterem), kedvezményes térítés ellenében, lakossági szolgáltatásként közösségi étkeztetést (napi egyszeri ebédet) biztosít. Az étterem hétköznapokon 11 órától 15 óráig tart nyitva. Az étkezés igénybevétele során menüválasztást biztosítunk („A” és „B” menü), melyet elfogyaszthatnak helyben vagy otthonukban. Elvitel esetén biztosítjuk részükre az elszállításához szükséges műanyag dobozt. Minden hétfőn és kedden lehetőség van a napi, heti, vagy havi étel megrendelésére, mely térítésének megfizetése a rendeléskor történik előre fizetéssel.

Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A tavaszi, nyári, őszi és téli tanítási szünetben a kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetése a Pajtás Étteremben, illetve szükség szerint az Arany J. utcai Időseket Segítő Szolgálatban valósul meg.

Gondozó Ház

Az átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza 12 férőhelyes, gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyekről:

- napi háromszori étkezés,
- szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátás,
- mentális gondozás,
- egészségügyi ellátás,
- lakhatás,
- fizikai, mentális segítségnyújtás,
- segítséget nyújt a társas és családi kapcsolatainak ápolásában,
- törekszik a részben meglévő képességek szinten tartására.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó Gondozó Háznak mindent meg kell tennie az ellátást igénybe vevők testi-lelki aktivitása fenntartásának, megőrzésének érdekében. Az aktivitást segítő tevékenységeket - az ellátást igénybe vevők közreműködésével - a mentálhigiénés munkatárs előre megtervezi és a megvalósítás folyamatosságát, rendszerességét biztosítja. A bentlakásos életformához való alkalmazkodás elősegítése, az igénybe vevők mentális segítése, támogatása, foglalkoztatása az intézmény minden munkatársának a feladata.

Egyéb szakmai tevékenység

- Részvétel az **Idősügyi Tanács** munkájában
- **Levendula Nap - alternatív gyógymódok** bemutatása
- **Alzheimer Café** (Alzheimer Tánc Café)
- **Alzheimer Világnap**
- **Önkéntes program**
- **Demencia szimuláló workshop**
- **Jobb agyféltekés** rajztanfolyam
- **Kassa** testvérvárosi szakmai program
- **VEKOP-6.2.1-15-2016-00005** számú pályázati program: a Területi Gondozás programokat szervez az akcióterületen élők részére pl. Esések Iskolája tanfolyam.
- **ERASMUS pályázat:** Olyan tananyagfejlesztés valósul meg, amelynek négy modulja különböző célcsoportokat és különböző szükségleteket szolgál, de akár komplexen is használható. A Területi Gondozás a negyedik modul kidolgozásában érintett, miszerint számos jó gyakorlatot mutat be az aktív öregedésről és a generációk közötti együttműködésről, valamint arról, hogy mit tegyünk, ha kiderül, hogy egy családtagunk Alzheimer-kórral vagy demenciával küzd.

Szállítási feladatok ellátása:

A Területi Gondozás feladatainak ellátása során a Suzuki Wagon R személygépkocsit az étkezés kivételével, minden más szolgáltatásnál használják pl. idősek számára bevásárlás, orvoshoz kísérés. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv TERÜLETI GONDOZÁS	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Időseket Segítő Szolgálat	
Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat	
Pótszilveszter, életmódvezetés, vetélkedő, kreatív klub, névnap köszöntések, kakaó-parti, Alzheimer Café	január
Farsang, vetélkedő, Valentin nap, névnap köszöntések, kreatív klub, Alzheimer Café, Nemzetközi Találkozó (ERASMUS)	február
Múzeum látogatás, Nőnap ünnepség, névnap köszöntések, vetélkedő, tavaszi készülődés, egészségnap, Alzheimer Café	március
Locsolóbál, névnap köszöntések, vetélkedők, kreatív klub, húsvéti készülődés, tavaszi népszokások, népi játékok felelevenítése, autóbuszos kirándulás (1 napos), szervezetfejlesztés, Alzheimer Café, Jobb agyféltekés rajztanfolyam, Önkéntesek, mentorok képzése	április
Anyák napja, nyaraltatás, kreatív klub, vetélkedő, névnap köszöntések, autóbuszos kirándulás, állatkerti látogatás, tavaszi bodzaszörp készítés, Alzheimer Café, Alzheimer Tánc Café, Demencia szimuláló workshop,	május
Egészségnap, bográcsozás, névnap köszöntések, nyaralás, vetélkedő, piaci körséta, Nemzetközi Találkozó (ERASMUS)	június
Vetélkedő, strandlátogatás, névnap köszöntések, Kassa testvérváros szakmai program - Senior fesztivál, az Arany J. utcai telephely szépítése (VEKOP)	július
Kerti parti, strandlátogatás, kártya bajnokság, kovászos uborka készítés, zsiros kenyér parti, névnap köszöntések, nyaraltatás, Nemzetközi Találkozó (ERASMUS)	augusztus
Nyaralás, vetélkedő, névnap köszöntések, kerti parti, buszkirándulás, Skanzen látogatás, bográcsozás, Fitt nap a klubban, kreatív klub, Alzheimer Café, Alzheimer Világnap, Esések Iskolája (VEKOP)	szeptember
Szüreti bál, autóbuszos kirándulás, kreatív klub, darts bajnokság, vetélkedő, névnap köszöntések, kézműves foglalkozás, Alzheimer Café, Alzheimer Tánc Café, Nemzetközi Találkozó (ERASMUS), Esések Iskolája (VEKOP)	október
Színházlátogatás, vetélkedő, teadélután, tökparti, Márton napi népszokások, pingpong vándorkupa bajnokság, adventi készülődés, kreatív klub, névnap köszöntések, Alzheimer Café, Levendula Nap	november
Adventtől - karácsonyig készülődés, Mikulás ünnepség, karácsonyi ünnepségek, névnap köszöntések, kézműves foglalkozás	december
Házi segítségnyújtás	folyamatos
Étkeztetés, közösségi étkezés (Pajtás Étterem)	folyamatos
Gondozó Ház	folyamatos

5. sz. táblázat

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az ÉNO alaptevékenysége a **nappali ellátás**. A helyi rendeletben meghatározott feltételekkel, a Házirend szerint, nappali ellátást, napi kétszeri étkezést, foglalkoztatást nyújt a XV. kerületben élő középsúlyos értelmileg akadályozott személyek részére. Az intézmény illetékes azon középsúlyos értelmileg akadályozott személyek napközbeni ellátásának biztosítására, akiknek felvételét önmaga és törvényes képviselőjük kérte és a jogszabályi feltételeknek megfelelnek. Az **engedélyezett létszám 32 fő**, intézményi jogviszonnyal rendelkezik 35 fő. A Befogadó csoport létszáma változó, maximum 5 fő, ebben a csoportban a nyári iskolai szünet idején, alkalmanként gyerekek is megjelenhetnek.

Az igénybe vevők állapotának megfelelően személyre szabottan határozzák meg a gondozási, fejlesztési feladatokat és módszereket. A kliens és törvényes képviselőjének egyetértésével,

szakmai team döntésének megfelelően történik az egyéni gondozási- és foglalkoztatási tervek végrehajtása. Minden év elején szükség szerint aktualizálják a nyilvántartási dokumentációt, ütemezik a szakmai tevékenységet. A jogszabály-változásokat figyelemmel kísérik. A KENYSZI naprakész pontos vezetése folyamatos feladat a működtetés során.

Nyújtott szolgáltatási elemek:

- tanácsadás,
- készségfejlesztés,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- idősök nappali ellátása kivételével étkeztetés,
- esetkezelés,
- felügyelet,
- gondozás,
- közösségi fejlesztés,
- gyógypedagógiai segítségnyújtás és
- pedagógiai segítségnyújtás.

Szabadidős programok, klubok, rendezvények:

- Táncterápia, terápiás úszásoktatás, terápiás lovaglás
- Gyógytorna
- Kerékpáros klub, labdarúgás, tollaslabda, túrázás
- Kézműves foglalkozások
- Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota
- Háztartási ismeretek, főzés foglalkozás
- Pedikűr, Fodrász
- Színház- és mozilátogatás
- Sportnap
- Társasjáték klub
- Olvasókör
- Varróklub
- Zenei fejlesztés
- Gombfoci klub
- Színezők-kör
- Farsang
- Családi nap
- Kulturális fesztivál
- Filmfesztivál
- Kiállítás
- Kirándulások
- Tematikus táborok
- Mikulás
- Adventi ünnepség, Adventi koncert
- Mediáció
- Szülőklub
- Szakmai napok

Főbb szakmai tartalom:

- Gyógypedagógiai fejlesztés
- Fejlesztő foglalkoztatás
- Szabadidő hasznos eltöltése
- Re-Hab-Café

- Szakmai nap és műhelymunka
- Szakmai team
- Szervezetfejlesztés és szupervízió
- Szülőklub
- Szülői értekezlet

A fejlesztés módja:

- Mentális szinten tartás, fejlesztés
- Önállóságra nevelés
- Mozgásfejlesztés
- Munkavégzési, terápiás, képességfejlesztő és képzési célú munkára nevelés
- Szabadidő hasznos eltöltése
- Fizikai ellátás
- Pszichés gondozás

A napi foglalkozások rendje:

A foglalkoztatás, a fejlesztések, a szabadidős tevékenységek tervezése éves szinten, hónapokra lebontva történik. A heti tervek hónap elején készülnek, a napi tevékenység lebontása hétfőnként történik, kliens és ellátás specifikusan. A foglalkozások közötti átjárhatóság szakmai indokok esetén biztosított.

Pályázatok:

VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 számú pályázati program:

- előadássorozat a lakosság érzékenyítése céljából,
- támogatott lakhatás,
- fogyatékkal vagy fejlődési rendellenességgel élő gyermekek szüleinek támogató programok,
- képzési tananyag akkreditációja.

Szállítási feladatok ellátása:

Az ÉNO a Dacia Dokker személygépkocsit a Fejlesztő foglalkoztatás során használja az alapanyagok beszerzésére, a kész termékek kiállításokra, vásárookra történő eljuttatására. Az Opel Movano kisbuszt, elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során, továbbá többnapos táborok esetén, csomag- és segédeszköz szállításra veszik igénybe.

Ütemterv	
ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK NAPKÖZI OTTHONA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni foglalkoztatási és gondozási tervek aktualizálása, Sportnap, Terápiás úszásoktatás, Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Szakmai team, VEKOP ütemezése	január
Farsang, Sportnap, Terápiás úszásoktatás, Kiállítás látogatás, Színházlátogatás, Más-kép műhely, Zenei fejlesztés, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, „Pszinema Filmszemle” Szülőértekezlet, Szülőklub, Egyéni fejlesztési és foglalkoztatási tervek egyeztetése, Szakmai team, VEKOP ütemterv szerint	február
Tehetséggondozó Alkotótábor, Terápiás úszásoktatás, Sportnap, Koncert, Színház, Rekreációs tábor, Túra, Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Szülőklub, Re-Hab-Café, Szakmai nap és műhelymunka, Szakmai team, Csoportos szupervízió, VEKOP ütemterv szerint	március
Sportnap, Esélyegyenlőségi Napok és műhelymunka, Terápiás úszásoktatás, Kirándulás, Túra, Focikupa, Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Költészet napja, Re-Hab-Café, Szakmai napok és műhelymunka, Szakmai team, Szervezetfejlesztés, VEKOP ütemezés szerint	április

SpeciART Fővárosi Kulturális Fesztivál, Sportnap, Focibajnokság, Színház, Regionális Kulturális találkozó, Túra, Terápiás úszásoktatás, Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Más-kép műhely kiállítása, Szülőklub, Szakmai team, Csoportos szupervízió, VEKOP ütemezés szerint	május
Kirándulás, Sportnap, Családi nap, Nyílt nap, Táncol a kerület, Túra, Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Szakmai team, VEKOP ütemezés szerint	június
Országos Kulturális Fesztivál, Országos Ipar- és Képzőművészeti kiállítás Strand, Sportnap, Hajókirándulás, Túra, Tematikus tábor, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Szakmai team, VEKOP ütemezés szerint	július
Strand, Figura táncsoport fellépései, Filmes Alkotótábor, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Szülőklub, Szakmai team, VEKOP ütemezés szerint	augusztus
Integrációs tábor, Bowling Vándorkupa Bajnokság, Terápiás úszásoktatás, Sportnap, Zsirai őszi napok, Homokszobrász Fesztivál, Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Nyitott kapus kerámia műhely, Szakmai team, VEKOP ütemezés szerint	szeptember
Sportnap, Terápiás úszásoktatás, Túratábor, Kirándulás, Színház, Magyar Speciális Független Filmszemle, Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Szakmai nap és műhelymunka, Nyílt nap, Szülőklub, Re-Hab-Café, Szakmai team, Csoportos szupervízió, VEKOP ütemezés szerint	október
Terápiás úszásoktatás, Filmklub, Szociális munka napja, Más-kép műhely kiállítása, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Sportnap, Re-Hab-Café, Szakmai nap és műhelymunka, Szakmai team, Csoportos szupervízió, VEKOP ütemezés szerint	november
Terápiás úszásoktatás, Filmklub, Más-kép műhely, Képes-Kör Újpalota, Táncterápia, Zenei fejlesztés, Színház, Mikulás ünnepség, Adventi délután, Adventi városnézés, Adventi koncert, Szakmai team, Csoportos szupervízió, VEKOP ütemezés szerint	december
Befogadó csoport	folyamatos

6. sz. táblázat

Fejlesztő Gondozó Központ

Az év folyamán a FENO épületét két ágazat (köznevelés, szociális) veszi egyszerre igénybe, ami napi szintű szervezési és szakmai iránymutatási feladatokat igényel. Továbbra is rugalmasan kezelik a változó jogszabályi környezetből (tanköteles gyermekek számának csökkenése az intézményen belül), illetve a szakemberhiányból adódó változásokat (tanköteles, szociális). A két ágazat törvényességi kereteit igyekeznek betartani, a napi szintű munkát, az egyes programok szervezését, kivitelezését, a csoportok beosztását a fent említett szempontok alapvetően befolyásolják.

Az ágazatok közötti gördülékeny, hatékony együttműködés érdekében a folyamatos egyeztetés, szakmai konzultáció, kapcsolattartás elengedhetetlen ebben az évben is. Az iskolával törekszenek a még hatékonyabb együttműködésre.

A Fejlesztő Gondozó Központ alaptevékenysége a súlyosan és halmozottan fogyatékos személyek nappali ellátása. A különböző szakterület szakemberei, - gyógypedagógus, pedagógus, konduktor, szakorvos - munkájukat egymással összehangoltan végzik. Így az intézménybe járó fogyatékos gyerekek, fiatalok megsegítése harmonikus légkörben, komplex módon, az egyéni fejlesztési tervben meghatározottak alapján történik. A munkatársak a családok mindennapos életének megkönnyítése érdekében, folyamatosan rendelkezésre állnak a hivatalos ügyek intézésében, szakirányú szolgáltatások felkutatásában, szolgáltatások hozzáférhetőségének megoldásában vagy az aktuálisan felmerülő egyéb, előre nem látható nehézségek, problémák rendezésében.

A napi tevékenységek a következő szolgáltatási elemek mentén valósulnak meg:

- Tanácsadás
- Készségfejlesztés
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
- Étkeztetés
- Esetkezelés
- Felügyelet
- Gondozás
- Közösségi fejlesztés
- Pedagógiai segítségnyújtás
- Gyógypedagógiai segítségnyújtás

Főbb szakmai tevékenységek

- A családban már kialakított szokások, jelzések, megszerzett képességek, készségek, elsajátított tudásanyag feltérképezése és a nappali intézményi létben való lehetőség szerinti beépítése és fejlesztése.
- Olyan környezet biztosítása, amely az igénybe vevő testi, értelmi és szociális képességeit segíti kibontakoztatni, megnyugtató és biztonságos.
- A kommunikáció egyénenként változó lehetőségeinek feltérképezése, az igénybe vevők állandó ösztönzése a számukra lehetséges önkifejezési módok tudatos alkalmazására, gyakorlására.
- A szociális készségek, társas kapcsolatok, elemi magatartásformák megismertetése, énkép, önismeret kialakulásának elősegítése.
- Szoros kapcsolattartás a szülőkkel az ellátottak eredményes fejlesztése, a szülő-gyerek kapcsolat segítése érdekében, a szülők szakmai segítése, tehermentesítése.
- Az ellátás során leghatékonyabban alkalmazható eljárások, módszerek nyomon követése és beépítése az egyéni fejlesztő programokba. Új terápiák bevezetése.
- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Közösségi, kulturális és a szabadidős programokon való egyenjogú részvétel elősegítése aktív kutatómunkával, részvétellel, ezáltal a társadalmi integráció elősegítése.
- Szakmai konferenciákon való részvétel, tudásátadás.

A szakmai tevékenység formái

Egyéni foglalkozások, amelyek alapja a teammunkában elkészített, szülőkkel egyeztetett, egyéni fejlesztési terv. A fejlesztő programok elkészítésénél a legfontosabb szempont változatlanul a mindennapos tevékenységekben való önállóság fejlesztése.

Csoportos foglalkozások a fejlesztési területek szerint:

Szocializáció: társas kapcsolatok fejlesztése, önkiszolgálás fejlesztése, érzelmi fejlesztés, esztétikai nevelés.

Megismerő funkciók: érzékelés, észlelés fejlesztése, kognitív funkciók fejlesztése.

Kommunikáció, beszéd: beszédfejlesztés, alternatív és augmentatív kommunikáció, gesztusnyelv alkalmazása az egyéni igényeknek megfelelően, beszédmozgás fejlesztése.

Mozgás: nagymozgás fejlesztése, finommozgás fejlesztése.

Munkatevékenység: mint közösségért végzett munka.

Fejlesztő gondozás tevékenységei során az etetés, tisztázás, gyógyszerelés, pihenés és foglalkozás közben megfelelő pozicionálás minden gondozottnál, az éppen aktuális egyéni szükségletek maximális figyelembevételével.

Szabadidős programok, rendezvények, ünnepek szervezése: pótszilveszter, farsang, március 15-i ünnepség, az intézmény születésnapja, Föld napja, Anyák napja, Gyermeknap, húsvét, Májusfaállítás, intézményen kívüli kiscsoportos szabadidős tevékenységek, séták, bevásárlás, ősszel a szülőkkel közösen egész napos kirándulások, Bowling Vándorkupa

Bajnokság, Fordított nap, Mesék napja, Halloween, Mikulás, adventi készülődés, karácsony, nyaralás Bogácson, Csikipók Bohóc társulat fellépései

Új terápiaiák, rendezvények beemelése: az ellátottak állapotához alkalmazkodó, igény szerint felmerülő terápiaiák, szolgáltatások, rendezvények megszervezése, lebonyolítása pl. bentlakásos intézmények látogatásának megszervezése szülőkkel, állatasszisztált terápia, színes kotta módszer alkalmazása, tankert működésének biztosítása, országos kulturális rendezvény szervezése, a társadalmi integráció elősegítése érdekében kisbuszos kirándulások szervezése, szülő klub facilitálása.

Szakorvosi vizsgálat szervezése az igénybe vevők részére: ortopéd szakorvosi vizsgálat, fogászati szűrővizsgálat, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, speciális gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos tevékenységek megszervezése, egészségnap keretében zajló szűrővizsgálat, igény szerinti kísérés szakrendelések igénybevételéhez.

Terápiás eljárások alkalmazása

Mozgásos jellegű terápiaiák: egyéni és csoportos mozgásfejlesztés, szenzoros integrációs terápia elemei, gyógytestnevelés elemei, hidroterápia elemei. A halmozottan fogyatékos, mozgáskorlátozott személyek egyéni mozgásfejlesztése komplex rehabilitációs feladatrendszer. A sérült területek halmozódása miatt a mozgásfejlesztés nem csak a motoriumra terjed ki, hanem az érzékszervek fejlesztésének területeit is magában foglalja, valamint a mindennapos tevékenységekhez szükséges mozgásformákat is. Nagy jelentőséggel bír a mindennapi ellátási területek szinten tartásában, megkönnyítve az ápoló környezet munkáját.

Gyógypedagógiai jellegű terápiaiák: kognitív területek fejlesztése, bazális terápia, beszédfejlesztés, etetés (evés) terápia, alternatív és augmentatív kommunikáció, látásfejlesztés, hallásfejlesztés, zeneterápia (színes kotta, Hangpancsi), sound-beam készülék használata, állatasszisztált (kutya) foglalkozások, dramatizálás elemei.

Egyéb állandó foglalkozások, terápiaiák: játék stimuláció, zenés foglalkozások, snouzelezen, báb- és mesefoglalkozások, tömegsport (bowling, boccia), kreatív műhelyfoglalkozások.

VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú pályázati program:

Kisebbségek integrációját segítő programcsomag

- 2.5. Előadássorozat a lakosság érzékenyítése céljából

Szociális, családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás kiterjesztése programcsomag

- 5.1. Támogatott lakhatás
- 5.5. Fogyatékkal vagy fejlődési rendellenességgel élő gyermekek szüleinek támogató programok

Szállítási feladatok ellátása:

A FENO feladatainak ellátása során, egyes rendezvények lebonyolításához használja a Dacia Dokker személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő igénybe vevők vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv	
FEJLESZTŐ GONDOZÓ KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Pótszilveszter, Közös Team, Szakember team, Gondozottak félévi jellemzésének leadása, II. félévi foglalkozási tervezet leadása.	január
Szakember team, Farsang, Közös Team, Nyílt napok	február
Szakember team, 1848. március 15-i megemlékezés, FENO 28. születésnapjának ünneplése, közös team	március
Föld napja, szakember team, Tavaszi kirándulás - Nagycsoport, Tavaszi kirándulás - Kiscsoport, fogászati szűrővizsgálat, közös team, húsvét	április
Anyák napja, Májusfa állítás, Gyermeknap, szervezetfejlesztés, szakember team, VEKOP 5.5. - előadás (2 db)	május

Elmélynap, nyári programtervezet és dokumentációk leadása, szakember team, Nyári tábor - nagycsoport, Nyári tábor - Kiscsoport, közös team, ortopéd szakorvosi vizsgálat	június
Ügyeleti rend szervezése, ügyeleti programok felelőseinek kijelölése, ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása, szülői értekezlet, közös team	július
Az ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	augusztus
Közös team, beszoktatás, szakember team, Bowling Vándorkupa Bajnokság, foglalkozási tervezetek, órarend leadása, egyéni fejlesztési tervek leadása, VEKOP 5.5. - előadás (2 db)	szeptember
Szakember team, szülői értekezlet, közös team, fogászati szűrővizsgálat, VEKOP 5.5 - előadás (2 db)	október
Mesék napja, szakember team, „Fordított nap”, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, közös team, VEKOP 5.5. - előadás (2 db)	november
Mikulás ünnepség, adventi készülődés, karácsonyi ünnepség, Ortopéd szakorvosi vizsgálat	december

7. sz. táblázat

Család- és Gyermekjóléti Központ

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** munkáját az 1993. évi III. törvény, valamint az 1997. évi XXXI. törvény és rendeletei határozzák meg. Tavaly egy új feladat került bevezetésre, az óvodai és iskolai szociális segítő munka, amelynek egyik célja az elsődleges prevenció elősegítése.

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ: A családsegítés terén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését. A családok, gyermekek és segítségre szoruló személyek védelme érdekében veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtetnek.

Szakmai tevékenység

Az egyéni esetkezelés során elsőként a családsegítő munkatárs kerül kapcsolatba az igénybe vevővel. Meghallgatja az ügyfél kérését, felméri a szükségleteit, gondozási/cselekvési tervet készít, melyet ismertet a klienssel. Szociális diagnózist készít, és amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat, társintézményeket von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét. A jelzőrendszertől érkező jelzés esetén felveszi a kapcsolatot az érintett személlyel vagy családdal, felméri a körülményeket, feltérképezi a szükségleteket, gondozási/cselekvési tervet készít. Szükség esetén, a jogszabályok által előírt módon hatósági intézkedést kezdeményez.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő szolgáltatások:

Tanácsadások

- jogi tanácsadás
- háztartási adósságkezelési tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- fejlesztő pedagógiai tanácsadás
- életvezetési tanácsadás
- mentálhigiénés tanácsadás
- szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció
- pár- és családkonzultáció

- mediáció
- munkahelyi grafológia

Gyermek és ifjúsági programok

- nyitott gyerekklub
- kamasz klub
- kamasztábor - fiatalok intenzív közösségépítő nyári tábora
- családi konfliktuskezelő, stresszoldó tábor
- korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak
- kézműves napok: húsvét, karácsony

Szociális munka csoportokkal

- megváltozott munkaképességűek munkaerő-piaci reintegrációra való felkészítése
- tartós munkanélküliek munkaerő-piaci felkészítő csoportja
- „Álláskereső Klub” a munkát keresők számára
- csoportos álláskeresési tanácsadás
- családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning
- „Nem vagy egyedül” a fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű, vagy speciális szükségletű gyermeket nevelő szülők csoportja
- „Hozzátartozói” csoport az Alzheimer beteget gondozó személyek, családtagok számára
- „Süss fel Nap” csoport kisgyermeket nevelő családok számára
- esetfeldolgozó csoport a társintézmények szakembereinek
- „Napsugár” klub az elszigetelten élő, tartósan munkanélküliek számára
- „A Biblia aktualitása a hétköznapokban” - beszélgető kör
- együttműködés az Újpalotai Szabadidő Központtal - „Kanga Klub”

Egyéb szakmai tevékenység

- jelzőrendszer működtetése
- szakmai konferenciák szervezése
- szakmai műhelymunka
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- nemzetközi kapcsolatok
- önkéntesek foglalkoztatása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálat koordinálása
- szakmai továbbképzések

Probléma-orientált tevékenységek és szolgáltatások:

Szociális munka tartós munkanélküliekkel

A tartós munkanélküli személy *munkaerő-piaci helyzetének feltárása*, szociális és mentális állapotának vizsgálata, azaz a munkára való alkalmasság vizsgálata során az alábbiakat térképezik fel:

- a családi körülmények,
- a lakáskörülmények,
- az alapvető fizikális szükségletek,
- az anyagi helyzet,
- az iskolai végzettség, szakképesítés,
- az egészségi állapot,
- a tartós munkanélküli lét által okozott életvezetési problémák,
- a munkavégzés iránti motiváltság.

- a tényleges munkavégzési képesség,
- a személyiségzavar meglétének, valamint
- a szenvedélybetegsége vagy fogyatékosságra utaló tünetek jellemzőit.

A tartós munkanélküli klienssel való kapcsolattartás része az egyénre szabott fejlesztési program kidolgozása. A rendszeres értékelések során lehetőség van a programtípus megváltoztatására az ügyfél élethelyzetéhez alkalmazkodva. Minden programtípusban közös, hogy segítséget nyújtanak a társult problémák kezeléséhez, valamint a szükségletekhez igazodó, más szolgáltatások igénybevételéhez:

- foglalkoztathatóság elősegítésére irányuló program,
- más ellátáshoz való hozzájutást elősegítő program,
- társadalmi beilleszkedést segítő program.

Háztartási adósságkezelés

Az eladósodott egyének, családok hozzájuthatnak minden olyan információhoz, egyénre szabott segítséghez, amely által képessé válhatnak lakhatásuk biztonságos megtartására.

- Információnyújtás
- Egyéni esetkezelés, adósságkezelési szolgáltatás
- Támogatásokhoz való hozzáférés elősegítése és az ezekhez kapcsolódó ügyintézés
- Szolgáltatókkal való kapcsolattartás

Prevenációs szolgáltatások

A **Praktikus Életmód Iroda** célközönsége olyan családok és egyének csoportja, akik még nem tartoznak közvetlenül a szociálisan veszélyeztetettek közé és a Praktikus Életmód Iroda új szolgáltatásainak igénybevételével elérhető, hogy megtartsák (esetleg javítsák) jelenlegi élethelyzetüket, életkörülményeiket. A Praktikus Életmód Iroda szolgáltatásainak alapvető célja az életminőség javítása, fenntartása a szociális munka eszközeivel, valamint a mentálhigiénés szemléletből adódóan olyan, az életvitelt alapvetően befolyásoló módszerekkel, eszközökkel, melyek alkalmasak arra, hogy a jelenlegi szociális problémák enyhítésén túl megakadályozzák a problémák átörökítését.

- Információs Pont
- „Kamasz-panasz” serdülők és/vagy szülők kötetlen beszélgetős csoportja
- „A Biblia aktualitása a hétköznapokban” – beszélgető kör
- „Hozzátartozói” csoport Alzheimer beteget gondozó személyek, családtagok számára (fentebb megemlítésre került)
- Előadások önkéntesek és civil szervezetek bevonásával
- Önségítő, prevenációs (és támogató) csoportok
- Számítógépes készségfejlesztés

Ütemterv	
ÚJPALOTAI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Családgondozás - egyéni esetkezelés	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Életvezetési tanácsadás	folyamatos
Mentálhigiénés tanácsadás	folyamatos
Pár- és családkonzultáció	folyamatos
Mediáció	folyamatos
Munkahelyi grafológia	igény szerint
Kamasztábor - fiatalok intenzív közösségépítő tábora	évente 1 alkalommal, 5 nap/4 éjszaka
Kamasz klub	havonta 1 alkalom
Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning	évente 1 alkalom/2 nap

„Nem vagy egyedül” - fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű, vagy speciális szükségletű gyermeket nevelő szülők csoportja	igény szerint
„Hozzáértő” csoport Alzheimer beteget gondozó személyek számára	havonta 1 alkalom
„Süss fel Nap” csoport kisgyermekes családok számára	igény szerint
Korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak	igény szerint
„Kanga Klub”	hetente 1 alkalom
„Napsugár” klub	havonta 1 alkalom
„A Biblia aktualitása a hétköznapokban”	havonta 1 alkalom
VEKOP Egészséges főzőklub	augusztustól
Kézműves napok (húsvét, karácsony)	évente 2 alkalom
Számítógépes készségfejlesztés	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom
Szupervízió	megállapodás szerint
Konferenciákon, továbbképzéseken való részvétel	igény szerint
Egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése	folyamatos
PR, reklámtevékenység, szóróanyagok készítése	folyamatos
Munkavállalást segítő szolgáltatások	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni konzultáció	folyamatos
Alláskereső tréning	igény szerint
Alláskereső klub	hetente 4 alkalom
XV. kerületi Állásbörze	évente 1 alkalom
Tartós munkanélküliek számára csoportmunka	igény szerint
Megváltozott munkaképességűek reintegrációjára felkészítő konzultáció	igény szerint
Pszichológiai tanácsadás	igény szerint
Háztartási adósságkezelés	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Tanácsadás-szolgáltatások	folyamatos
- szolgáltatókkal történő kapcsolattartás	folyamatos
- információnyújtás	folyamatos
Egyéni esetkezelés	folyamatos
Kapcsolattartás a szolgáltatókkal	folyamatos
VEKOP - Adósságkezelési szolgáltatás	áprilistól

8. sz. táblázat

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ: Elsődleges feladatuk a gyermekvédelmi hatósági intézkedések során szociális segítő munkát végezni és koordinálni a veszélyeztetett kiskorú gyermeket nevelő családokban. Ennek legfontosabb elemei: az egyéni esetkezelés, a tanácsadás, a csoportokkal végzett szociális segítő munka, valamint a prevenció.

Szakmai tevékenység

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladataik: kezdeményezni a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét. Javaslatot készíteni a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére. Együttműködni a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinálni és végezni - az otthont

nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához. Utógondozást végezni a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez. Védelemben vett gyermek esetében elkészíteni a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő munkát koordinálni és végezni, illetve a gyámhatóság felkérésére, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készíteni.

Az egyéni esetkezelés során az esetmenedzser szociális segítő munkát végez, és amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban érintett családok igénybe vehetik mindazokat a tanácsadásokat és szolgáltatásokat, melyeket az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ biztosít. Ezek koordinálása is az esetért felelő esetmenedzser feladata.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő, speciális szolgáltatások:

- Utcai és lakótelepi szociális munka
- Kapcsolattartási ügyelet, mediáció
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Tanácsadások:
 - jogi tanácsadás
 - pszichológiai tanácsadás
 - fejlesztő pedagógiai tanácsadás
 - pár- és családkonzultáció
 - mediáció

Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munkát a Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodájának munkatársaival együttműködve végzik. Először feltérképezik a kerület frekventált területeit, felméri a meglévő szükségleteket és megtervezik az elvégzendő feladatokat. Kiemelt figyelmet szentelnek a kerületben lévő bevásárló központnak és a lakótelepen található találkozási népszerű pontoknak. Cél, hogy elfogadható, értelmes alternatívát nyújtsanak a fiatalok számára, szabadidejük eltöltéséhez.

Kapcsolattartási ügyelet, mediáció

Szolgáltatásuk célja, hogy a gyermekek a gyermekelhelyezés, ill. szakellátásba kerülés után is kapcsolatban maradjanak szüleikkel, nagyszüleikkel, testvéreikkel. Mediátori (közvetítői) segítséget, semleges helyet, a gyermek számára természetes környezetet (játékokkal berendezett szobát) és szakemberek segítségét biztosítják ehhez. A szülők a gyámhivatal és/vagy a bíróság révén kerülhetnek az intézményhez. A gyámhivatal vagy a bíróság által elrendelt ellenőrzött kapcsolattartást egy kamerával és mikrofonokkal felszerelt helyiségben biztosítják, ahol a kapcsolattartásra jogosult zavartalanul találkozhat a gyermekkel, miközben a szakember egy másik helyiségben, monitoron és hangszórókon keresztül tart felügyeletet.

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri, készenléti szolgálat

A gyerekeket érintő krízis-ügyekben jelzőrendszeri, készenléti szolgáltatást látunk el. Ennek keretében Központunk telefonja (410-00-01) éjjel-nappal elérhető. Az intézmény zárva tartási idejében a vezetékes vonal egy mobiltelefon készülékre van átirányítva, amit minden hétköznapi és hétvégén egy-egy szociális munkás tart magánál. Krízishelyzet esetén intézkedik vagy megszervezi az ellátást, enyhébb esetekben pedig információt fogad és nyújt.

A jelzőrendszeri koordinátor figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Óvodai és iskolai szociális segítő munka

Az óvodai és iskolai szociális segítés célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Egyéb szakmai tevékenység

- szakmai műhelymunka a gyermekvédelmi jelzőrendszer részvételével, jelzőrendszeri koordináció és tanácsadás
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek fogadása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- szakmai továbbképzések, szakmai konferenciák szervezése

Ütemterv FIÓKA GYERMEK- és IFJÚSÁGJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gyerekes családokkal végzett szociális munka	folyamatos
Óvodai és iskolai szociális segítés	folyamatos
Fejlesztés gyermekeknek	folyamatos
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
VEKOP Iskolai felzárkózást elősegítő oktatás, korrepetálás	júniustól
Speciális szolgáltatások	folyamatos
Szakmaközi megbeszélés a jelzőrendszer tagjaival	havonta 2 alkalom
Továbbképzések	folyamatosan
Konferenciákon, szakmai eseményeken való részvétel	igény szerint
Éves tanácskozás	február
Szociális és gyermekvédelmi témájú szakmai nap	évente 1 alkalom
Szupervízió	megállapodás szerint
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom

9. sz. táblázat

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája: A MUFTI-hoz fordulók zöme az iskoláit abbahagyó, már nem tanuló és stabil munkahelyet sem találó, állástalan 14-30 éves fiatal. A speciális szolgáltatások közül az utcai és lakótelepi szociális munkát a MUFTI munkatársai végzik. A GYIÖK tagjaival való korábban megkezdett együttműködés során tovább bővül az iroda szolgáltatási palettája. Cél, hogy elfogadható, értelmes alternatívát nyújtsanak a fiatalok számára, szabadidejük tartalmas eltöltéséhez. Ehhez olyan alacsony küszöbű szolgáltatásokat, (klubokat, kirándulásokat) szerveznek, melyek vonzóak a gyermekek és fiatalok számára.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája

- információs és tanácsadó szolgálat
 - Álláskereső segítése, állasközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - Ifjúsági álláskereső klub
- pszichológiai, pályaorientációs tanácsadás
- elhelyezkedési esélyt növelő képzések szervezése
- ifjúsági álláskereső tréning
- csoportos munkáltatói tájékoztatók
- középiskolai prevenciós munka - „Kerületi Képzési Börze”
- kirándulások, információszerző és kulturális programok

- MUFTI klubok:
 - gasztro-filmklub
 - kamaszklub
 - társasjáték klub
 - kézműves foglalkozások
- felkereső ifjúsági információs munka

Ifjúsági koordinációs tevékenység

- együttműködés a XV. kerületi GYIÖK tagjaival
- együttműködés a gyermek és ifjúsági korosztállyal foglalkozó bizottságokkal, szervezetekkel, intézményekkel
- közreműködés az iskolai szociális segítő szolgáltatás feladatainak megvalósításában
- kapcsolattartás a városban működő gyermek és ifjúsági szervezetekkel
- közreműködés a XV. kerületi KEF munkájában
- táborok, képzések szervezése, lebonyolítása
- kerületi szintű gyermek és ifjúsági rendezvények szervezése, lebonyolítása
- közreműködés az ifjúságpolitikával kapcsolatos ügyek intézésében

Egyéb szakmai tevékenység

- „Együttgondolkodó nap” - ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv	
MUNKANÉLKÜLI FIATALOK TANÁCSADÓ IRODÁJA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Információs és tanácsadó szolgálat - ügyfélszolgálat	folyamatos
Állásközvetítés	folyamatos
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom
Képzési Börze	évente 1 alkalom
Diákmunka Börze	évente 1 alkalom
VEKOP Álláskereső és képzési börze	májustól
VEKOP "Kívül belül megújulás" program	októbertől
Pályaorientációs tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma, „Együttgondolkodó Nap”	évente 2 alkalom
Konferenciákon, szakmai eseményeken való részvétel	igény szerint
Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe	folyamatos
Közösségi szolgálat	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
MUFTI klub programjai	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gasztro Filmklub	hetente 1 alkalom
Kamaszklub	hetente 1 alkalom
Kitelepülés, utcai ifjúsági munka	negyedévente 1 alkalom
Társasjáték klub	havonta 1 alkalom
Kézműves foglalkozások	kéthavonta 1 alkalom

Kirándulás	havonta 1 alkalom
Karácsonyi klub	évente 1 alkalom
Ifjúsági fesztiválokon való részvétel	július, augusztus

10. sz. táblázat

Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat: A Család- és Gyermekjóléti Központ krízishelyzetben lévők számára az étkezés lehetőségét tartós élelmiszer formájában biztosítja, legfeljebb ötnapi időtartamra. Az ellátás feltétele az ellátást indokoló helyzet és az életvitelszerű XV. kerületi tartózkodás.

Szakmai tevékenység

A Nappali Melegedő hajléktalanok számára krízis időszakban étkezési lehetőséget is (zsiros kenyér, tea) biztosít. Egész évben rendelkezésre áll a fürdés, borotválkozás lehetősége, amihez a szükséges eszközöket is biztosítják. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztanak. A csomagok megőrzését nemcsak krízis időszakban, hanem egész évben igénybe vehetik a kliensek. A közösségfejlesztő foglalkozások, pl. rejtvény klub, olvasókör, zeneklub népszerűek az igénybe vevők között. A klubok lényege elsődlegesen szórakoztatás, hasznos időtöltés. A rejtvény klub lexikális tudást fejleszt, motiváló ereje van. Az olvasókör tagjai a beszélgetések során közelebb kerülnek egymáshoz, alkalmazkodóképességük is pozitív irányba változik. A kreatív foglalkozások, a közös ételkészítés, a stresszoldó hatás mellett az alkotás örömeit jelentik a kliensek számára. Reagálva a felmerült igényekre, néhány éve zeneklubot is tartanak a Melegedő kliensei számára, biztosítva ehhez a szükséges hangszereket. A tavasz beköszöntével adott a lehetőség a kertben való tartózkodásra. A dísznövények ápolása, a veteményeskert gondozása egészséges és hasznos időtöltés lehet az érdeklődők számára. A munkakeresést álláskereső újságokkal, telefonálási lehetőséggel, valamint internet hozzáféréssel segítik. Ügyintézésben a szociális munkások támogatják a hajléktalanokat.

Az igénybevétel feltétele:

- félévnel nem régebbi, érvényes tüdőszűrő igazolás (negatív mellkasi lelet)
- Házi rend betartása
- gondozásba vétel

Az Utcái Gondozó Szolgálat célja az utcán (átjárókban, erdőkben, parkokban) élő hajléktalan személyekkel való kapcsolatfelvétel, majd a kapcsolattartás során a túlélés, a helyzetjavítás elősegítése, ideális esetben az ellátó helyek, intézmények bevonásával.

Szociális Mosoda működtetése

A lakótelepen élő hajléktalanok, valamint a súlyos háztartási adóssággal küzdő családok támogatására Szociális Mosoda működik. Az igénybe vevőknek heti 30 órában van lehetőségük ruhák, lakástextíliák tisztán tartásához használni a Szociális Mosodát.

Szolgáltatások:

- tájékoztatás, információnyújtás
- tisztálkodási, fürdési lehetőségek, téli krízis időszakban étkezés biztosítása
- segítő kapcsolat
- szociális ügyintézés
- helyzetfelmérés, felderítő munka
- beavatkozás krízishelyzetben - krízisintervenció
- érdekvényesítés segítése
- háziállatok védelmében való segítségnyújtás
- klubok, közösségépítő foglalkozások
- kreatív foglalkozások
- ünnepek közös megtartása: húsvét, karácsony

Egyéb szakmai tevékenység

- kapcsolattartás más szervezetekkel

- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv NAPPALI MELEGEDŐ és UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Nappali Melegedő üzemeltetése	folyamatos
Krizisétkelés biztosítása	folyamatos
Szociális Mosoda	folyamatos
Utcai szociális munka	folyamatos
Filmklub	kéthetente 1 alkalom
Kreatív klub	negyedévente 1 alkalom
Rejtvény klub	kéthetente 1 alkalom
Olvasókör	kéthetente 1 alkalom
Zeneklub	hetente 1 alkalom
Közös főzés	havonta 1 alkalom
Szakmaközi megbeszélés	évente 2 alkalommal
Ünnepek közös megtartása	évente 3 alkalom
Közösségi programok a Nappali Melegedőben	havonta 2 alkalom
Adományosztás	igény szerint
Számítógépes készségfejlesztés	igény szerint
Konferenciákon való részvétel	igény szerint
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom
Szupervízió	megállapodás szerint

11. sz. táblázat

VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú városrehabilitációs projekt: A Család- és Gyermekjóléti Központ valamennyi csoportja közreműködik a XV. kerületi Önkormányzat városrehabilitációs pályázati programjának megvalósításában.

Tervezett programelemek:

- egészséges életmódra fókuszáló főzőklub az akció területen élő családok bevonásával,
- álláskereső és képzési börze,
- "Kívül belül megújulás" program, munkába állást elősegítő tréning,
- iskolai felzárkózást elősegítő oktatás, korrepetálás,
- adósságkezelési szolgáltatás.

Szállítási feladatok ellátása:

A Család- és Gyermekjóléti Központ a családgondozás egyes feladatainak ellátásához a Suzuki Wagon R, valamint a Dacia Dokker személygépkocsit használja. Az Opel Movano kisbuszt kisebb csoportok, illetve kerekesszékekkel közlekedő gyerekek szállításakor veszik igénybe. A Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat az utcai szociális munka feladatellátása során a Suzuki SX4, valamint a Dacia Dokker típusú személygépjárművet használja.

Budapest, 2019. február 26.

Gráczer Irma
igazgató

Összefoglaló

a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény működésének 2018. évi törvényességi ellenőrzéséről

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások típusait, azok szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultsági feltételeket, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit. A szociális szolgáltatásokat/ intézményeket a törvény és a hozzá kapcsolódó rendeletek előírásai alapján kell működtetni. Szociális szolgáltatás, intézmény csak működési engedély birtokában működhet, amelyet a jelenleg hatályos jogszabályok rendelkezése alapján a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatal ad ki, ha a szolgáltatás vagy az intézmény megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek.

Az Szt. 92/B. §. (1) bekezdés b) valamint a d) pontja rendelkezése alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója az **önkormányzat, fenntartói jogkörben ellenőrzi az Egyesített Szociális Intézménye /1157 Budapest, Árendás köz 4-6./ (továbbiakban ESZI) működésének törvényességét, valamint ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.**

A szociális szolgáltatások és szociális intézmények ellenőrzéseinek általános célja a szabályszerű működés biztosítása, a szociális szolgáltatást nyújtó működésének gyakorlata megfelel-e a működési engedélyben szereplő engedélyezett szolgáltatásoknak. A működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket **a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet** tartalmazza.

Az intézmény szakmai munkájának értékelése a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (továbbiakban: miniszteri rendelet) 13. § által megfogalmazottak, és a kapcsolódó egyéb külön, valamint az ágazati jogszabályokban foglaltakon alapul. Továbbra is legfőbb szempont a vonatkozó jogszabályok előírásainak betartása, a jogkövető magatartás erősítése, az ellátást igénylők jogbiztonsága. A jelentés a 2018. évi feladatellátás vizsgálatát tartalmazza.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) a fenti feladat ellátására létrehozta Egyesített Szociális Intézményét, mely az Alapító Okirat szerint 1999. óta biztosítja a mindenkori hatályos jogszabályok alapján előírt szociális alap-, és szakosított ellátásokat. A szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi területen dolgozó szakemberek a kerületben élők (minden korosztály) számára szociális és egészségügyi, ill. speciális szolgáltatásokat nyújtanak, mindennapi életükben felmerülő problémáik megoldásában segítenek.

Az Önkormányzat által biztosított az Szt. 86. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó kötelező alábbi szociális alapszolgáltatásokat - az Szt. 85/B. §-ban leírt szabályozásnak megfelelően - a XV. kerület fenntartásában az ESZI integrált szervezeti formában nyújtja, amely az egyesített intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában van rögzítve. Az ESZI központja és a szervezeti egységek alkotják a szervezet egészét.

Szolgáltatások szervezeti egységeként:

1. Területi Gondozás

A Területi Gondozás keretein belül igénybe vehető *alapszolgáltatások*:

- étkeztetés (Szt. 62.§)
- házi segítségnyújtás (Szt.63.§)
- nappali ellátás (Szt. 65/F. §)

Az ESZI a szociális alapszolgáltatásokon túl *szakosított ellátási formában* 12 férőhellyel átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt *Időskorúak Gondozóházát* (Szt. 82.§) működteti, ellátja szakmai munkájának koordinálását és szakmai ellenőrzését.

2. Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO) felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátása

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt 65/F. §)
- gyógypedagógiai fejlesztés
- fejlesztő foglalkoztatás (Szt. 99./B-C-D. §)

3. Fejlesztő Gondozó Központ (FENO) súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek nappali ellátása - működési köre országos

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt. 65./F. §)
- fejlesztő nevelés-oktatás – helyben történik

4. Család-és Gyermekjóléti Központ (CsGyK)

- családsegítés (Szt. 64. § 4 bek. és 65/E §)
- család-és gyermekjóléti szolgálat (Gyvt. 39. § és 40. §)
- család-és gyermekjóléti központ (Gyvt. 40/A. §)

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** intézményegység részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája* (MUFTI), valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*.

A XV. kerületi Önkormányzat, mint fenntartó az ESZI intézményeit, szolgáltatásait tekintve a hatályos ágazati jogszabályok által előírt, teljes körű ellátást biztosítja.

A szociális szolgáltatásokról szóló többször módosított 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet (továbbiakban önkormányzati rendelet) 11. § (1) bekezdés alapján az Egészségügyi Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság minden év március 31-ig egyebek mellett ellenőrzi az Önkormányzat fenntartásában lévő személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működésének törvényességét.

Általános működési feltételek, az intézmény alapidokumentumai:

AZ ESZI általános működési feltételeként rendelkezik:

Alapító Okirattal, – az Intézmény egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratát – a Budapest Főváros XV. kerület, Képviselő-testülete a **623/2018 (XII.11.)** számú önkormányzati határozatával fogadta el.

- *az Egyesített Szociális Intézmény 2018-2021. évekre vonatkozó (módosított) Szakmai Programjával és annak IV. sz. mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzattal (SZMSZ) melyet az Önkormányzat Képviselő-testületének Egészségügyi, Szociális, és Esélyegyenlőségi Bizottsága az **ESZB 417/2018. (X. 3.)** számú határozatával hagyott jóvá, az Szt. 92/B. §.(1. bek. c.) pontja alapján.*

Az ESZI rendelkezik az Szt. és a miniszteri rendelet által előírt működéshez szükséges alábbi szakmai dokumentumokkal:

- *Munkatervben* határozza meg a feladatokat. A Szakmai Program, az SZMSZ és a *Házirend* egymással összhangban vannak. A 2018. évre jellemző folyamatos ágazati jogszabályi változások szükségessé tették e programok további aktualizálását, egységesítését.
- *Munkaügyi dokumentumok*, munkaköri leírások, működési nyilvántartások, továbbképzési terv az alapidokumentumokhoz igazodva szintén folyamatos átdolgozást igényeltek.

Az ESZI központ és szervezeti egységei rendelkeznek az előírt és szükséges:

- *Szakterhelési és működési engedélyekkel*, a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően a többféle szolgáltatást nyújtó szolgáltató intézmények esetében telephelyenként külön-külön egy-egy működési engedéllyel,
- *Szabályzatokkal*, a szervezet működéséhez, a szakmai tevékenység végzéséhez, a gazdasági, működtetési feladatok ellátásához,
- *Munkamegosztási megállapodással*, melyben partnere a Gazdasági Működtetési Központ,
- *Munkaköri leírásokkal*, az ESZI igazgatója által kiadott minta alapján egységesített, szakmai tartalommal, az adott munkakör szerinti részletes leírással, szakma-specifikus jelleggel az egységek vezetői által készíttetten.

Az Intézmény igazgatóját a Képviselő-testület nevezi ki, személyét érintő munkáltatói kérdésekben a polgármester dönt. Az SZMSZ-ben szabályozottak szerint az Intézményt az igazgató képviseli, a munkáltatói jogokat az ESZI dolgozói tekintetében az igazgató gyakorolja.

Az intézményvezető által elkészített Szakmai Programot állami fenntartású szolgáltatás esetében az Szt. 92/B. § (1) bekezdés c) pont alapján a fenntartó hagyja jóvá. A Szakmai Programnak kötelezően tartalmaznia kell a (a hivatkozott 1/2000. (I. 7.) SzCsM) miniszteri rendelet 5/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemeket és e szakasz (2) bekezdés szerinti mellékleteket.

2018-ban az év elején tartott belső ellenőri vizsgálat a Szervezeti és Működési Szabályzatban javasolt két módosítást, mely a szervezeti ábrát érintette, valamint az igazgató helyettesítésére vonatkozó szövegrész pontosítását.

2018. szeptember 1-jétől bevezetésre került az óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység. Ehhez kapcsolódóan az ESZI-ben az engedélyezett álláshelyek száma 150-ról 158-ra növekedett (a Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ telephelyre vonatkozó munkavégzés tekintetében).

A Szakmai Program és összes melléklete (I., II., III., IV.) átdolgozásra megtörtént az adatvédelmi, adatkezelési (GDPR) előírások figyelembevételével.

Az ESZI működésére vonatkozó engedélyek, szabályzatok

A Szt.-ben, illetve a Gyvt-ben meghatározott ellátások, szolgáltatások működési engedély alapján végezhetők. **Az Szt. szerinti szociális szolgáltató intézmény, működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet tartalmazza.**

Figyelemmel a fentiekre, arra, hogy az Önkormányzat az ESZI keretein belül bentlakásos intézményt is működtet (Átmeneti ellátást nyújtó Időskorúak Gondozóháza) a működési engedélyek kiadására a jelenleg hatályos rendelkezés alapján **Budapest Főváros Kormányhivatal Igazságügyi és Gyámügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály az illetékes hatóság.**

Felügyeleti és más szervek által végzett szakmai ellenőrzések

Az intézmény egységvezetői az elmúlt évek jogszabályváltozásainak megfelelően folyamatosan megújult nyomtatványokkal végzik a szociális szolgáltatói tevékenységüket. Megállapítható, hogy az ESZI rendelkezik az 1/2000. (I. 7.) SzCsM miniszteri rendelet 5.§ rendelkezésének megfelelő alap-és szakmai dokumentumokkal. Az egyes dokumentumok érvényesek, hatályosak, a dokumentációt központilag kezelik. A telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő egységekben megtalálhatóak, biztosított a megismerésük.

2018. július 23-tól 2018. július 31-éig a **Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóság** felülvizsgálati referensei vizsgálták az ESZI Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család-és Gyermekjóléti Központ jogcímei alapján az Önkormányzat által igényelt a 2018. évi központi költségvetés IX. fejezetéből származó támogatásai évközi módosításának megalapozottságát.

A felülvizsgálat alapjául szolgáló dokumentumok:

- Budapest Főváros Kormányhivatala által az intézmény e tevékenységére vonatkozó, 2018. évre érvényes, záradékkal ellátott, BP/0502/1473/3/2016. és BP/0502/16/12/2017. ügyiratszámú határozatait a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye, „Fióka Család-és Gyermekjóléti Központ, illetve a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye Újpalotai Család-és Gyermekjóléti Központ, Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája, Szociális Konyha, Időseket segítő Szolgálat szolgáltatói nyilvántartásba történt bejegyzésről.

A felülvizsgálat során a 2018. évi Kvtv. érintett jogcímeihez kapcsolódóan az Igazgatóság az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 57.§-a szerinti felülvizsgálatot elvégezte, melynek során az évközi módosításban foglalt adatokhoz képest eltérést nem állapított meg, ezért eljárás megindítására nem került sor.

2018. augusztus/szeptember hónapban a **Magyar Államkincstár helyszíni ellenőrzést végzett**. A helyszíni ellenőrzés kitűzött célja annak megállapítása volt, hogy a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvényben (továbbiakban: 2017. évi Kvtv.) meghatározott – támogatások elszámolása az **Időskorúak nappali intézményi ellátása** jogcímen megalapozott-e, megfelel-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés dokumentumai:

- az Szt. 94./C § (1) bekezdés a) pontja szerinti írásbeli megállapodás az intézményvezető/ szolgáltató vezetője és az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője között,
- a 9/1999.(XI.24.) SZCSM rendelet 1. számú melléklet I. része szerinti orvosi igazolás,
- az Szt. 20. § szerinti személyi nyilvántartás, a 20/C (1)-(4) pontjai szerinti finanszírozás kincstári nyilvántartás, lekérdezhető adatok a 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 3-11. § -ai (igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszer) alapján,
- az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 10. sz. mell. szerinti Nappali ellátásban részesülők látogatási és eseménynaplója.

A helyszíni vizsgálatot végző ellenőrzési referensek megállapították, hogy a támogatások elszámolásai megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

2018. október hónapban az EMMI illetékes államtitkárának kérésére a **Budapest Főváros Kormányhivatala** közreműködésével a **szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok nyilvántartásában feltüntetett elérhetőségi adatok felülvizsgálatához** kérték az intézményfenntartók közreműködését. Egy esetben történt adatmódosítás, nevezetesen a Területi Gondozás új egységvezetőjének kapcsolattartói adatait jelentette a fenntartó e-képviselője.

A **Budapest, Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Osztályának Az Egyesített Szociális Intézmény működésének, gazdálkodásának rendszervizsgálatáról** készült **belsőellenőrzési jelentésének** megállapításaira, javaslataira intézkedési terv készült, melynek végrehajtása különös tekintettel a Munkamegosztási Megállapodás módosítására - a GMK és az ESZI közötti tényleges feladatmegosztásról - folyamatban van.

Az ESZI és a szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének személyi, tárgyi feltételei:

A működés személyi feltételei

Az ESZI **2018. évre** engedélyezett álláshelyeinek száma **150** álláshely, mely szeptembertől 158 álláshelyre emelkedett. Ebből szakmai feladatellátásra (134,75 + 8 álláshely) **142,75**, technikai feladatellátásra **11,25**, gazdasági feladatok ellátására **4** álláshely engedélyezett.

Az ESZI intézményeiben foglalkoztatott munkatársak aránya, szakképzettségüket tekintve megfelel az általános személyi feltételeket szabályozó *miniszeri rendelet 6. §-ban foglalt szakképesítési előírásoknak*.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM. rendelet módosításával *2018. július 1-jén új szociális továbbképzési rendszer indult. A képzésekre az érintett munkavállalók az SZGYF honlapján regisztráltak.* E rendelet hatálya nem terjed ki a vezetői megbízással rendelkező, vezetőképzésre kötelezett személyes gondoskodást végző személyekre. A vezetőképzésről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 2018. január 1-től hatályos. A **vezetőképzés** olyan hatósági képzés, melynek célja a vezetői tevékenységhez szükséges alkalmasság és kompetenciák gyakorlatorientált fejlesztése. A vezető a továbbképzési kötelezettségét a vezetőképzésen való részvétellel és a vizsga sikeres letételével teljesíti.

Az intézményben foglalkoztatott személy a feladatait az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában és a munkaköri leírásban foglaltak szerint végzi. Az intézményben foglalkoztatott személy, valamint közeli hozzátartozója a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 685. §-ban foglaltak alapján az ellátásban részesülő személlyel tartási/életjáradéki szerződést az ellátás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet. Ezt nyilatkozatban, vagy munkaköri leírásban rögzíteni szükséges, s természetesen minden foglalkoztatottnak benne van a személyi anyagában.

A működés tárgyi feltételei

Az ESZI szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének tárgyi feltételei:

Az intézmény székhelye, és telephelye (ÉNO) egymás szomszédságában, (Árendás köz 4-6.) kibővült területen, felújított épületrészekben működnek, mely rendkívül fontos minőségi változást eredményezett az intézmény életében. Az intézmény további telephelyei részben zöld övezetben családi házas lakókönyezetben, részben a kerület újpalotai városrészének központjában, lakótelepi környezetben találhatóak.

A telephelyek bejáratainál a homlokzatra rögzített táblákon olvashatóak az épületben működő intézmény szervezeti egységeinek elnevezései, az épületek részben/teljesen akadálymentesítettek. A telephelyek tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthetőek, tárgyi, műszaki, és egyéb felszereltségük a szakmai programokban kitűzött feladatok ellátását, sikeres programok szervezését teszik lehetővé. Biztosított a dokumentációk adatvédelmi előírásoknak megfelelő zárható helyen történő tárolása.

A közösségi terek, a berendezési tárgyak, azok elhelyezései az ellátotti kör életkori sajátosságainak megfelelnek, fizikai, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő környezetben növelik biztonságérzetüket. A közösségi együttlétre, pihenésre, az igénybevevők fogadására szükséges helyiségek és a foglalkoztatásokhoz szükséges csoportszobák biztosítottak.

A „Szociális Városközpont” kialakításának több éves periódusára visszatekintve a tárgyi, technikai feltételei különösen hátrányosnak mutatkoznak a Kontyfa utca 3. szám alatti Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálatot ellátó munkatársakat és a hajléktalan személyeket illetően. Az eredeti tervek szerint a faházat - ahol jelenleg mindennapjaikat élik - raktározási célra használnák, míg a kőépületben lévő irodákhoz a szomszédos szobát - amelyet jelenleg az idősek használnak – hozzácsatolnák. A szolgáltatásuk ez által átláthatóbbá, biztonságosabbá, de legfőképpen komfortosabbá válhatna. Többlépcsős fejlesztés indult el 2016-ban. 2017-től az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat működtetése sikeresnek bizonyult, de a felújítás nem folytatódott.

Az ott dolgozó szociális szakemberek és a szolgáltatást igénybe vevők közérzetét, valamint a szolgáltatásnyújtás minőségét jelentősen javítaná, ha itt is korszerű XXI. századi műszaki feltételeknek megfelelő épületegyüttes alakulhatna ki. A változtatásokat a kezdetektől

nehézményező érdekeiket féltő idős emberek elégedettségének elérése is fontos szempont a hajléktalanok nappali ellátásának korszerűbbé tétele mellett.

A szállítási feladatokat az intézmény állományába tartozó hivatásos sofőr látja el egy Opel Movano 9 személyes gépkocsival, amely alkalmas kerekesszékes személyek biztonságos szállítására. A Suzuki WagonR típusú gépkocsi az idősek nappali szállításához, az ÉNO szociális foglalkoztatásához, a kliensek szállításához, kisebb ügyintézéshez nyújt hathatós segítséget.

Az utcai szociális munkát a szakmai pályázat útján elnyert 2013-tól használatban lévő Suzuki SX4 személygépkocsival látják el az ügyeletben lévő munkatársak. A fenntartó biztosítja a szükséges karbantartást, az esetleges felújítási munkálatok elvégzését.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság pályázati felhívására újabb szakmai pályázat készült, mely közel 4Mft-os támogatást nyert. Az utcai szociális munka ellátási területe nagyrészt külterületen helyezkedik el, a gondozottak ellátása lényegesen könnyebbé és biztonságosabbá vált az új személygépjármű 2018. évi használatba helyezésével.

A szakmai működés minőségének javítása érdekében kidolgozott hatékonyságnövelő javaslatok és intézkedések illeszkednek a kerületi Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióban valamint a Helyi Esélyegyenlőségi Programban megfogalmazott célkitűzésekhez. Kapcsolódnak a leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten című Széchenyi 2020 Versenyképes Közép-Magyarországi Operatív Program (VEKOP) 6.2.1.-15 kódszámú kiírt pályázat kerületi projektjéhez, a „Budapest XV. kerület Rákospalota Városrehabilitációs program”-hoz.

Általános cél a társadalmi kirekesztődés megelőzése, a differenciált kliens közeli egyéni szükségletekhez igazodó ellátások körének korszerűsítése, a naprakész információk gyors és pontos áramlása. Fontos a szakmai megújulás érdekében a nyújtott szolgáltatások minőségének monitorozása, az igénybevevők visszajelzéseinek kiértékelése, új igények felmérése, a szükségletfelmérés folyamatosságának megteremtése, a jó gyakorlatok átvétele/átadása, a kerületen túlmutató társadalmi kapcsolatok kiszélesítése. A folyamatosan megújuló és kibővülő szolgáltatási igények olyan rugalmas rendszerek felállítását teszik szükségessé, melyek az újabb igényekhez alakíthatóak.

A XV. kerületben elérhető szociális alap- és szakellátások

A Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) szakmai egységein keresztül az Szt. 57. §. alapján szociális alapszolgáltatás keretébe tartozó ellátást, szolgáltatást.

Étkeztetés

Az Szt. 62. §-nak megfelelően az ESZI az étkeztetést a rászorultak részére a Területi Gondozás telephelyein, - az időseket segítő szolgálatoknál - a szociális konyha szolgáltatásán keresztül biztosítja, ennek keretében főétkezésként napi egyszeri meleg ételt biztosítanak azoknak, akik azt tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani önmaguknak, illetve eltartottaiknak.

Az étkezés igénybe vehető:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel, illetve

- házhoz szállítva
- orvosi javaslatra indokoltan diétás étkezés, ezen kívül lehetséges a menü kiválasztása.

A telephelyek ügyeleti beosztással az év két napját kivéve (december 24.- és január 1.) minden nap nyitva tartanak. Hétfégre (szombat, vasárnap) is étkezést kérők esetében az étkezést az ESZI az adott időpontban ügyeletes telephelyei útján biztosítja. A tálaló konyhák rendelkeznek HACCP minősítéssel. Az étkezésért fizetendő térítési díj az önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint kerül megállapításra figyelembe véve az igénylő jövedelmi viszonyait.

Külön eljárás nélkül, térítésmentesen igénybe vehető az étkezés a család- és gyermekjóléti központ vezetőjének írásbeli javaslata alapján azok számára, akik önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Krízisétkézést biztosítanak tartós ételmiszer formájában (legfeljebb 5 napig) azok számára, akiknek az életét vagy testi épségét veszélyezteti az azonnali étkezés hiánya. A javaslatot tevő igazolása alapján a térítésmentes étkezés 12 hónapon belül 2 hónapig vehető igénybe mely időtartam egy alkalommal – az intézményvezető kérelmére a polgármester által lefolytatott jövedelemvizsgálatot követően – hosszabbítható meg, további legfeljebb 2 hónappal, amennyiben a rászorultság feltételei továbbra is fennállnak. A 2018. évben 124 fő étkezett támogatói javaslattal. Egyre többen vannak azok a rászoruló, akik a legalacsonyabb térítési díjat nem tudják kifizetni, ezért a szociális étkezés és a házi segítségnyújtás szolgáltatásait sem tudják igénybe venni.

Az Önkormányzat a Budapest XV. ker. Zsókavár utca 24-26. szám alatt kialakított Szociális Konyhán kedvezményes térítés ellenében, lakossági szolgáltatásként *közösségi étkeztetést* biztosít. A közösségi étkezés díja a mindenkori beszerzési árral azonos mértékben kerül megállapításra. A közösségi étkeztetésre vonatkozó jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg. Az étterem minden hétköznap 11 órától 15 óráig tart nyitva. Az elmúlt évben jelentősen növekedett az eladott adagok száma. A kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetésében szintén fontos ellátást biztosító telephely a Pajtás Étterem.

Házi segítségnyújtás

Az Szt. 63. § (3) (4) bekezdéseiben felsorolt szolgáltatásokat a házi segítségnyújtás keretében az önálló életvitel fenntartása érdekében a szolgáltatást igénybe vevő személy részére saját lakókörnyezetében kell biztosítani. A miniszteri rendelet 25.§ (3) bekezdése a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott támogatásra jogosító gondozási tevékenységeket és résztvékenységeket határozza meg, melyeket az 5. sz. melléklet tartalmaz.

A leginkább igényelt szolgáltatások: (bevásárlás, gyógyszer felírás - kiváltás, gyógyszeradagolás, vérnyomásmérés, fürdetés, etetés, ágyazás, ágyneműcsere, takarítás, mobilizálás, gyógytorna csekkek feladása, egyéb ügyintézkések.

A házi segítségnyújtás keretében két szolgáltatási altípus került megkülönböztetésre, szociális segítség (alacsony szintű szükséglet, mely nem kíván szakértelmet) és személyi gondozás („intenzív” szükséglet, gondozási ápolási kompetenciáknak megfelelő feladatok szociális és egészségügyi szakképesítés birtokában).

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést
- a háztartási tevékenységben való közreműködést
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, elhárításában nyújtott segítséget
- szükség esetén a bentlakásos intézménybe költözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását
- gondozási ápolási feladatok elvégzését.

A *gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól* szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet szabályozza az ellátás igénybevételét. Az igénybevétel átlagosan, 5-6 gondozott/gondozónő. A gondozónők, a gondozási szükségletet figyelembe véve, látják el gondozási feladataikat.

Házi segítségnyújtás keretében nyújtott személyi gondozás esetén a szociális gondozók havi számának meghatározása pontosításra került: *egy gondozó közvetlen gondozásra fordított havi órákerete éves átlagban 147 óra.* Az 5. számú melléklet A) pontja szerinti *tevékenységnaplóban* összesített óraszám alapján szükséges a szociális gondozó, ápoló szakmai létszámok meghatározása.

A házi segítségnyújtás térítési díja a szociális segítség és a személyi gondozás térítési díjából tevődik össze. Térítési díjat havonta utólag, az önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint a jövedelmük figyelembe vételével fizetnek az ellátást igénybe vevők. A gondozási szükséglet vizsgálata és megállapítása együttműködést igényel a kliens házi orvosával, akire szintén komoly felelősség hárul az adatlap kitöltésénél.

Működési engedélyük **207 fő** ellátására ad lehetőséget, a 2018. évi ellátotti létszám **218 fő volt.** Az új szabályozásból adódó változó körülmények, - amelyet ez a korosztály nehezen visel – valamint az életkorból és életmódból adódó megbetegedések, elhalálozások, a bentlakásos intézményekbe költözés az ellátotti körben is személyi változásokat idéztek elő. A rendszerbe bekerülők elvárásaihoz igazított folyamatosan megújuló szolgáltatások biztosítása mellett szembevetendő a kapacitáshiány és az alternatív megoldások hiánya. Szükségesnek mutatkozott önkéntesek, aktív nyugdíjasok bevonása a területi feladatellátásba a szociális segítségen keresztül. Az elmúlt években elkezdett megújulási törekvések eredményeként megjelentek az **önkéntesek** a gondozási tevékenységekben. Az elmúlt év pozitív tapasztalatai indokoltá teszik a jelenlegi **6 fő** önkéntes létszámának bővítését. Az önkéntesek munkáját szakképzett mentorok koordinálják. A sikeres kezdeményezés folytatódik a 2019. évben is.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás iránt érdeklődő XV. kerületi lakosoknak és hozzátartozóiknak információnyújtással segítünk, - megadjuk a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinátori feladatait ellátó személy nevét és elérhetőségét.

Nappali ellátás (Idősek Klubja)

Az Idősek Klubja - az Szt. 65/F. szakasz (1) bekezdés a) pontjába tartozó - elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális, mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésére szolgál.

Az Idősek Klubjaiban a napi nyitvatartási idő - igazodva a helyi igényekhez - 5 napos nyitvatartási rendben munkanapokon hétfőtől péntekig 8-16 között biztosít nappali ellátást, ez megfelel a miniszteri rendelet 76. § előírásainak. A hivatkozott miniszteri rendelet e szakasza alapján „A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.”

Az engedélyezett férőhelyek száma **197 fő**, melyből **12 fő demenciával élő kerületi időskorú lakos**. A megállapodással rendelkező klubtagok száma az elmúlt évhez viszonyítottan is növekedést mutat, 2018-ban **389 fő** vette igénybe szolgáltatásaikat. A nappali ellátást igénylők klubtagsági kártyájukkal szabadon látogathatják mindhárom klub rendezvényeit. A nappali ellátás keretében nyújtott szolgáltatások hozzájárulnak az idős emberek napirendjének kialakításához, a közösségi élet, a társas kapcsolatok ápolásához ezzel, megakadályozva az elszigetelődésüket, javítva az életminőségüket. A Pajtás Étteremben havonta egy alkalommal megrendezésre kerül az **Alzheimer Café**, amely a Levendula 60+ program sikerei között említendő kezdeményezés. Létfontosságúvá vált, hogy legyen egy hely az érintett családok számára, ahol ismeretterjesztő előadásokat hallgathatnak, feltehetik kérdéseiket megoszthatják tapasztalataikat, rövid időre letehetik terheiket. A kerület határain túlmutató országos rendezvények szervezésében is részt vettek a szervezők, mint például az **Alzheimer Cafék Országos Találkozója** és az **Alzheimer Világnap**.

Nappali ellátás (ÉNO)

A felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátását biztosítja a kerületi ÉNO 32 fő engedélyezett férőhelyen. 2018-ban nappali ellátásban **35 fő** részesült. Várakozók száma decemberben **14 fő** volt. Gyógypedagógiai fejlesztés keretein belül feladataik a képességek szinten tartása és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában, a foglalkoztatás megszervezése, kapcsolattartás, tanácsadás az ellátottak családtagjaival. Kapcsolati háló építésével közösségi programok szervezésével, szakmai terephely működtetésével, valamint egyesületi szerepvállalással az ellátottak társadalmi integrációját segítik elő. Feladatuknak tekintik a többségi társadalom érzékenyítése (*Speciális Művészeti Fesztivál szervezése*) mellett az intézmény keretein túlmutatóan az integrálódás lehetőségeinek megtalálását, (*Segítő vásárlás program*) a jobb életminőség elérését a társadalomban való tevékeny részvétellel, munkavégzéssel. Professzionális művészeti tevékenységük egy-egy színpontját mutatja a Figura táncsoport, a Más-Kép műhely, illetve a Hangoló zenekar.

A **fejlesztő foglalkoztatás**ban résztvevők összetételét tekintve jellemzően az egyén képességeinek, készségeinek fejlesztése a cél, erre utal az új foglalkoztatás elnevezése: a foglalkoztatás nem éri el az akkreditált foglalkoztatás formáját, de megkülönbözteti azt a terápiás célú tevékenységtől. Köztes forma, amely a munkavégzésről szól, figyelembe véve a terápiás szükségletet. E tevékenységi forma egyszerre ad foglalkoztatási és fejlesztési szolgáltatási elemet (például kompetenciafejlesztést, készségfejlesztést) az érintett számára.

A *fejlesztő foglalkoztatást* végző szervezetet a törvény alapján a tevékenysége ellátásához szükséges kérdésekben szociális szolgáltatónak kell tekinteni, így a szolgáltatói nyilvántartás, a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárások, a bejelentési kötelezettségek, az ellenőrzés, a bírság és más jogkövetkezmények, az állami támogatás, az igénybevevői nyilvántartás (KENYSZI) és az országos jelentési rendszer tekintetében. A fejlesztő foglalkoztatásban való részvétel további feltétele, hogy az érintett a szociális alapszolgáltatások közül közösségi ellátást, támogató szolgáltatást vagy nappali ellátást, illetve a szakosított ellátások közül ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást, rehabilitációs intézményi ellátást, támogatott lakhatást vagy lakóotthoni elhelyezést vegyen igénybe.

A fejlesztő foglalkoztatásban, ha a cél az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek, fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, felkészítés a nyílt munkaerőpiacra, ott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerinti határozott idejű munkaviszonyban történik a foglalkoztatás. Ha a cél az egyén testi és szellemi képességeinek és munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése, fejlesztése, felkészítése az

önálló munkavégzésre, akkor az Szt.-ben meghatározott szabályok szerint, fejlesztési szerződés alapján végzi az érintett a fejlesztési tevékenységet, amelyet a munka-, szerveztpsychológus javasolhat, ha az ellátott kompetenciái nem érik el a munkavégzéshez szükséges feltételeket.

Fejlesztő foglalkoztatásban **24 fő** részesült, ebből **4 fő** *Mt. szerinti* határozott idejű munkaviszonyban, **20 fő** *fejlesztési jogviszonyban* volt foglalkoztatva a 2018. évben.

Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

A Fejlesztő Gondozó Központ 2018-ban is 36 férőhellyel (**36 fő** ellátásával) működő nappali ellátást, szolgáltatásokat biztosított a súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek számára. Speciális ellátásuk bár a fogyatékosok nappali ellátásának keretein belül működik, nem hasonlítható össze az ÉNO ellátottainak gondozási szükségleteivel.

Az intézményben két intézményhez tartozó kollégák dolgoznak együtt. Partnerük, a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés - Oktatást Végző Iskola. Folyamatosan csökken a tanköteles ellátottak aránya. Funkcióját, felépítését, működési hagyományait illetően valóssá vált a profiltisztítás igénye, visszatérő, egyre inkább sürgető igénnyé vált a **támogatott lakhatás** megoldásának kérdése. Működési engedélyük országos szintű, tevékenységeik sorában igen jelentős a gyakorlati képzésben való közreműködésük. Ellátási szerződéssel sérült gyermekeket látnak el az I., a IV., a XIII. és a XIX. kerületből. Tevékenységükről és a sérült gyermekek aktuális fejlesztési lehetőségeiről éves beszámolót készítenek a szerződő felek számára.

Kerületünk büszkeségére a 2018. évben szakmai munkájuk elismeréseként a hivatásszerűen végzett szociális munka szervezeti kategóriájában elsőként vehették át a József Attila Díjat. Országos jelentőséggel bír az a törekvésük, amelyet az intézményhez szorosan kapcsolódó **Gondoskodás a Gyermekeinkért Alapítvány** szülőcsoportja végez a súlyosan, halmozottan sérült gyermekeiket otthonukban ellátó édesanyák munkavégzésének elismerése érdekében, valamint a súlyosan, halmozottan sérültek felnőtté válását követő lakhatási lehetőségek rendszerének kialakítása érdekében.

Az ellátásokért illetve szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak:

A nappali ellátásért, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásért, szolgáltatások igénybevételeért térítési díjat kell fizetni.

A fizetendő térítési díj mértéke az Szt. rendelkezései, valamint a részletes szabályokat tartalmazó *a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról* szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet szabályainak figyelembe vételével a 7/2005. (IV. 4.) ök. számú helyi önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A szociális rászorultság vizsgálata az igénybevevők esetében megtörtént.

Gondozó Ház

Szakosított ellátás keretein belül átmeneti elhelyezést biztosít Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata **12 fő** számára az **Időskorúak Gondozóházában**.

Az Szt. 82. § Az idősek gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásra legfeljebb egy évig kerülhet sor. A határidő elteltét megelőzően egy hónappal az intézmény vezetője megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő családi környezetébe visszahelyezhető-e, illetve ellátása személyes gondoskodás útján biztosítható-e.

A bentlakásos intézmény alapfeladatát meghaladó egyéb szolgáltatásokat is nyújthat. (fodrászat, pedikűr stb.) Ezeket a szolgáltatásokat intézményi jogviszonyban nem álló személy is igénybe veheti. A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. 67. § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja. A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az Időskorúak Gondozóházának életterét képezi az újpalotai Nyugdíjasház épületének három apartmanja, az udvar és a kiegészítő helyiségek (ebédlő, tálalókonyha, mosásra és tisztálkodásra alkalmas helyiségek, valamint egy több funkciót betöltő szoba (iroda, orvosi szoba, ügyeleti szoba, nővéri öltöző). A nap 24 órájában gondozási és alapápolási feladatokat lát el az itt dolgozó szakképzett személyzet. Az elhelyezési lehetőségek miatt házaspárokat, és demens időseket nem tudnak fogadni, speciális igényeket nem tudnak kielégíteni. 2018. évben az ellátást éves szinten **22 fő** vette igénybe. A szakellátás mellett napi háromszori étkezést biztosítanak.

A Nyugdíjasház lakói is igénybe vehetnek étkeztetési szolgáltatást és házi segítségnyújtást az önkormányzati rendeletben szereplő térítési díjak megfizetésével. Házi segítségnyújtás esetén az előzetes gondozási szükséglet vizsgálata előfeltétel. Az ellátást a legközelebb lévő (Kontyfa u. 3. sz. alatti) területi ellátási kötelezettséggel bíró gondozási egység biztosítja számukra.

Család-és Gyermejjóléti Központ (CSGYK)

2016. január 1-jétől családsegítés csak gyermejjóléti szolgáltatással integráltan működhet, család- és gyermejjóléti szolgálat vagy család- és gyermejjóléti központ keretében. A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása kötelezően a járasszékhelyek települési önkormányzataihoz kerültek.

Család- és gyermejjóléti szolgálat feladatai:

- információnyújtás, jelzőrendszer működtetése, kríziskezelés, esetmenedzselés-koordináció,
- az ellátásokhoz való hozzájutás elősegítése
- természetbeni, pénzbeli ellátások nyújtásához való segítő szolgáltatás
- általános tanácsadások, családgondozás, egyéni és csoportos készségfejlesztés, közösségfejlesztés
- folyamatos kapcsolattartás és együttműködés

Család- és gyermejjóléti központ feladatai:

Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok

- javaslat hatósági intézkedésre
- feladatellátás gyámhatósági intézkedés alapján
- családgondozás a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- utógondozás

Speciális szolgáltatások

- kapcsolattartás elősegítése, kapcsolattartási ügyelet
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti ügyelet
- utcai, lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- jogi tájékoztatásnyújtás
- pszichológiai tanácsadás
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia biztosítása
- szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- szociális diagnózis készítése, szükségletfelmérés
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás, amely térítésmentesen és önkéntesen vehető igénybe. Jellemzővé vált a komplex esetkezelés, esetmenedzselés. Az egyéni esetkezelés mellett a csoportokkal végzett szociális munka, tanácsadás, a támogatásokhoz való hozzáférés és az önálló ügyintézés elsajátításának segítése a szakmai tevékenységük jelentős része.

Minden évben visszatérő esemény az *Éves Tanácskozás*, amikor a kerületünkben élő ifjúság, a gyermekek érdekében, a különböző ágazatokat képviselő szakemberek tanácskoznak és közösen keresik a megoldásokat a helyi döntéshozókkal, a gyermekvédelmi tevékenységük során felmerülő szakmai kérdésekre. Ez a tanácskozás kiemelten fontos rendezvény, mely minőséget, szakmai elkötelezettséget képvisel a kerület szociális szolgáltatásrendszerében és a hozzájuk kapcsolódó intézmények életében.

A munkanélküli fiatalok tanácsadó irodája (MUFTI) szakmai programjai ismertek a kerületi fiatalok körében. A korábbi évekhez hasonlóan, többnyire az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoznak. Szoros munkakapcsolatot építettek ki a kerületben található oktatási, ifjúsági közművelődési intézményekkel, civil szervezetekkel, foglalkoztatást biztosító vállalkozásokkal, a SZÉRA intézményeivel és munkatársaival, a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat (GYIÖK) és a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkatársaival. Pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében, a Humán Sztráda Nonprofit Kft. közösségi ellátásainak szociális munkatársaival, valamint a Félúton Alapítvány által nyújtott átmeneti és nappali ellátás szolgáltatásaival, a szolgáltatásokat nyújtó szakemberekkel együttműködve nyújtanak segítséget.

A *Praktikus Életmód Iroda* szolgáltatásai elérhetőek olyan családok és egyének számára, akik még nem tartoznak közvetlenül a szociálisan veszélyeztetettek közé és a szolgáltatások igénybevételével elérhető, hogy megtartsák jelenlegi élethelyzetüket, életkörülményeiket. Alapvető cél az életminőség javítása, a jelenlegi szociális problémák enyhítésén túl a problémák átörökítésének megakadályozása.

Nappali melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat

A Szociális Mosoda szolgáltatásai mellett számos új szolgáltatást és programot vezettek be a Nappali Melegedőben. A munkatársak a felmerülő igényeknek megfelelő rendszeres *klubfoglalkozásokat* tartanak, melyek lényege elsődlegesen a hasznos időtöltés. Segítenek az álláskeresésben, a szálláskeresésben, az iratok pótlásában, a szociális ellátásokhoz való

hozzájutásban, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésben. A krízishelyzetben lévőknek legalább öt napra tartós élelmiszert tudnak adni a családsegítő munkatársai. Hatékony és professzionális munkavégzésüket segítik a pályázaton nyert személyautók.

A 2018. október 15-ig az ESZI Család- és Gyermekjóléti Központon belül működő Nappali Melegedő heti 38 órát volt nyitva, amihez kapcsolódott, mint önként vállalt feladat a téli krízisidőszakban a hétvégi, ünnepnapra ügyleti nyitva tartás.

A közterületen való életvitelszerű tartózkodás tilalmával összefüggésben az Emberi Erőforrások Minisztériuma rendeletet alkotott az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet hajléktalanok nappali melegedőjére vonatkozó szabályainak módosítására, mely szerint a nappali melegedők a hét minden napján napi 10 órában kötelesek nyitva tartani. A szakmai rendelet 103/A. §-a szerint - *A nappali melegedő - a 76. §-ban foglaltaktól eltérően - a hét minden napján legalább 8 óra és 18 óra között nyitva tart.*

Az Utcai Gondozó Szolgálat szociális munkásai és a Rendészeti Osztály Közterület-felügyeleti munkatársai szoros kapcsolatban állnak, közösen látogatják azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeznek. 2018. október 15-től a Twist Olivér Alapítvány munkatársaihoz igazodva módosítani kellett az útvonal bejárásai műszakbeosztást is.

Ellátási szerződések, együttműködések:

A **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány (SZÉRA)** működését Budapest XV. kerületében 1997-ben kezdte meg önkormányzati intézményként. A kezdetektől gyermekvédelmi és hajléktalan ellátást egyaránt nyújtanak bentlakásos formában. Családok Átmeneti Otthonát és hajléktalan férfiak rehabilitációs intézményét működtetnek. Szakmai programjaik hatékonyabb megvalósítása érdekében 2000-ben non-profit szervezetté alakultak, majd ezt követően civil szervezeti formában végzik tevékenységüket. A több éves jó együttműködésnek köszönhetően Budapest XV. kerületének Önkormányzata ellátási szerződést kötött Alapítványukkal.

2017-ben az Emberi Erőforrások Minisztériuma az Alapítványt is felkérte a gyermekjóléti ellátórendszer fejlesztésén dolgozó szakértői munkacsoport tevékenységében történő részvételre. A munkacsoport azon dolgozott, hogy lehetővé váljon a törvény rendelkezéseinek módosítása, új ellátási formaként kerüljön bevezetésre az un. *külső férőhely*. A külső férőhely lehetőséget tud nyújtani a családoknak, valamint hajléktalan személyeknek a továbblépésre az önálló lakhatáshoz.

A 2018. év fontos eredményének tartják a XV. kerület Önkormányzatával közel két évtizede működtetett lakásprogram kibővülését a Második Esély programmal melynek során sikerült - reményeik szerint - több intézményben lakó családot önkormányzati bérlakáshoz juttatniuk. **A közelmúltban az Alapítvány munkatársai szakmai tevékenységük elismeréseként Jószolgálati Díj-ban részesültek.**

Az „**Aranyhíd**” **Gyermekek Átmeneti Otthona** 2001. évtől a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti ellátások egyik formája keretében, *a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján működik. A Hajnal utcai központban olyan kiskorú gyermekeket fogadnak a XV. kerületből, akiknek felügyelete, ellátása, gondozása hosszabb vagy rövidebb, de egy évnél nem hosszabb időszakban hozzátartozóik által nem megoldhatóak. Az ellátási szerződés alapján azokat a gyerekeket fogadják, akiket előzetesen a „Fióka” családsegítő munkatársai javasoltak felvételre. Ez az ellátási forma legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei miatt vált szükségessé. 2018-ban a megújuló szerződésben további öt évre biztosított 8 férőhely a nehéz körülmények között élő családok gyermekei számára.

Helyettes szülői feladatok ellátására a 2004. évtől van ellátási szerződése a XV. kerületi Önkormányzatnak a XX. Kerület Önkormányzatával, a szerződés jelenleg is hatályos, gyakorlati megvalósításra azonban mindezidáig nem került sor.

A Humán Sztráda Nonprofit Kft. és a „Félúton” Alapítvány a pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátását, valamint a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali és átmeneti ellátását folyamatosan biztosítják az ellátási szerződésben meghatározottak alapján.

A Félúton Alapítvány munkatársai az ellátási szerződésen túlmutatóan 2016-tól alapító tagjai lettek a kerületi Kábítószer Egyeztető Fórumnak (KEF), részt vettek a kerületi szakmai program kidolgozásában és a KEF működését segítő SZMSZ megalkotásában. Szakmai elismerést jelent számukra, hogy az EMMI megbízásából a szenvedélybetegek nappali ellátása szolgáltatásra vonatkozó országos irányelvek (szakmai ajánlások) kidolgozására felkérést kaptak a 2018. évben.

A Humán Sztráda Nonprofit Kft. közösségi ellátás munkatársai folyamatos megkereső tevékenységükkel, kapcsolatépítő igényükkel a kerületi szociális, egészségügyi és közművelődési intézmények, civil és egyházi szervezetek munkatársainak, de legfőképpen a segítséget kérő családtagoknak partnerei. Együttműködésükkel az otthonukban élő intenzív támogatást igénylő kliensek hatékony ellátását, foglalkoztatását célozzák meg.

Az ellátási szerződések szerint a szolgáltatók minden évben kötelesek szakmai beszámolót készíteni tevékenységükről, működésükről, valamint elszámolni az önkormányzati hozzájárulás felhasználásáról.

Az ESZI szakmai tevékenysége értékelésének összefoglalása

- Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az ESZI Alapító Okirata, az SZMSZ a Képviselő-testület által, míg a módosított, meghosszabbított 2018-2021 évekre szóló Szakmai program az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság által elfogadásra került, hatályos.
- Az ESZI telephelyei rendelkeznek a működéshez szükséges jogszabályokban előírt feltételekkel.
- Az intézményekben használt, az igénybevételről vezetett nyilvántartások, a jogszabályokban előírt mellékletek adattartalmának megfelelőek.
- A tárgyi feltételek általánosságban megfelelnek a jogszabályokban meghatározottaknak, az ellátottak egészségi állapotának, életkorának. Az ESZI munkatársai számára biztosítottak a feladatvégzéshez szükséges eszközök.
- A személyi állomány szakképzettsége megfelel a jogszabályban előírtaknak.

Feladatellátás értékelése

- Az ellenőrzött időszakban az ESZI tevékenysége megfelel a működési engedélyekben foglaltaknak, illetve a vonatkozó hivatkozott hatályos ágazati jogszabályok előírásainak.
- A Szakmai Programban a helyi igények és a fenntartó elvárásai alapján megfogalmazottak, a munkatervben történő lebontás alapján elvégzett feladatok során megvalósultak. Az előírt célok a különböző ellátási területeken teljesültek.
- Az Egyesített Szociális Intézmény a Hivatalok érintett osztályaival, az egészségügyi intézmények szakdolgozóival, a szociális és gyermekvédelmi társintézményekkel, valamint a kerületi rendőrség illetékes munkatársaival együttműködve végzi munkáját.

A törvényességi ellenőrzés megállapításai:

- Az ESZI tevékenysége az értékelési időszakban megfelel a működési engedély, illetve a hivatkozott jogszabályok előírásainak.
- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapidokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyek érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, a vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.
- Az ESZI intézményegységeinek munkatársai a helyi szociális ellátórendszerben nélkülözhetetlen szerepet töltenek be. Az általuk végzett professzionális szakmai munka hozzájárul a kerületben élők szociális problémáinak enyhítéséhez, lehetővé teszi a folyamatosan változó jogszabályi környezetben a szociális feladatok eredményes ellátását.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI telephelyeivel ellátja a vonatkozó jogszabályban kötelezően előírt, valamint az önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások minden érintett számára elérhetők. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Jövőre vonatkozó tervek, további feladatok

Az Szt., a Gyvt., valamint az egyes kapcsolódó törvények és kormányrendeletek módosításai folyamatosan új feladatok elé állítják az integrált intézményegységek vezetőit és munkatársait.

- A Budapest, Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Osztályának *Az Egyesített Szociális Intézmény működésének, gazdálkodásának rendszervizsgálatáról* készült belsőellenőrzési jelentésének megállapításaira, javaslatára készült intézkedési terv végrehajtása kiemelten fontos feladat, tekintettel a Munkamegosztási Megállapodás módosítására a GMK és az ESZI közötti tényleges feladatmegosztásról.
- Fokozott figyelmet kell fordítani a jogszabályváltozásokat követő ellátotti dokumentációkra, a különböző ellátási formák igénybeviteléről vezetett kötelezően előírt megállapodások, nyilvántartások jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeinek betartására.
- Szükségesnek mutatkozik a Területi Gondozás telephelyein lévő nyilvántartások, személyi anyagok egységes biztonságos tárolása, az áttekinthetőség és az adatvédelmi szempontok figyelembevételével. Az adatok rögzítésénél kiemelt feladat a fokozottabb önellenőrzés, a többszörös kontroll a hitelesség megőrzése érdekében.
- Kiemelten fontos feladat a jó munkakapcsolat megőrzése az állami, magán és egyházi fenntartású bentlakásos intézményekkel, egészségügyi társintézményekkel, a helyi civil szervezetekkel és más támogatókkal.
- A jövőre vonatkozóan az ellátási szerződések által biztosított szolgáltatások, valamint a pályázati rendszerben finanszírozott ellátások fenntarthatóságának, szükségességének megvizsgálása és elemzése továbbra is feladat.

Budapest, 2019. március 05.

Varga Klára intézményi referens